

«Ֆինքա»

**Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

Ֆինանսական հաշվետվություններ և
անկախ աուդիտորի եզրակացություն
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Բովանդակություն

Էջ

ԴԵՎԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ 2017Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-ԻՆ ԱՎԱՐՏՎԱԾ ՏԱՐՎԱ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԵՎ ՀԱՍՏԱՏՄԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ	1
ԱՆԿԱԽ ԱՌԴԴՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ.....	2
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿԻ ՄԱՍԻՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 2017Թ. ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 31-Ի ԴՐՈՒԹՅԱՄԲ	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար.....	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար.....	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար9	
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար	
1. Կազմակերպությունը	10
2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական հիմնադրույթներ	11
3. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումների հետ կապված անորոշության հիմնական աղբյուրները	22
4. Նոր և վերանայված ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների կիրառումը.....	24
5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ.....	29
6. Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ	29
7. Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	30
8. Հաճախորդներին տրված վարկեր	30
9. Հիմնական միջոցներ	34
10. Ոչ նյութական ակտիվներ	35
11. Այլ ակտիվներ	35
12. Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերով.....	35
13. Փոխառու միջոցներ.....	36
14. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	37
15. Այլ պարտավորություններ	37
16. Բաժնետիրական կապիտալ.....	37
17. Չուտ տոկոսային եկամուտ.....	38
18. Չուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից	38
19. Անձնակազմի գծով ծախսեր.....	38
20. Այլ գործառնական ծախսեր.....	39
21. Շահութահարկ.....	39
22. Պայմանական պարտավորություններ	40
23. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ	42
24. Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը	43
25. Ֆինանսական գործունեությունից առաջացած պարտավորությունների համադրում	46
26. Կապիտալի ռիսկի կառավարում	46
27. Ռիսկերի կառավարում	47

«ՖԻՆԵՍ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ղեկավարության հայտարարությունը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա
ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և հաստատման
պատասխանատվության վերաբերյալ**

Ղեկավարությունը պատասխանատու է «ՖԻՆԵՍ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Կազմակերպություն) 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակը, նույն ամսաթվին ավարտված տարվա գործունեության արդյունքները, դրամական միջոցների հոսքերը և սեփական կապիտալում փոփոխությունները ճշմարիտ ներկայացնող, ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին (ՖՀՄՍ) համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է՝

- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության պատշաճ ընտրության և կիրառման համար,
- Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մեջ ներկայացվող տեղեկատվության համապատասխանության, վստահելիության, համեմատականության և հասկանալիության համար,
- Լրացուցիչ բացահայտումների տրամադրման համար, երբ ՖՀՄՍ-ի հատուկ պահանջների համապատասխանությունը բավարար չէ, որպեսզի օգտագործողները պատկերացում կազմեն Կազմակերպության ֆինանսական վիճակի և կատարողականի վրա որոշակի գործարքների, այլ իրադարձությունների և պայմանների ունեցած ազդեցության մասին:
- Կազմակերպության գործունեության անընդհատությունն ապահովելու կարողության գնահատման համար:

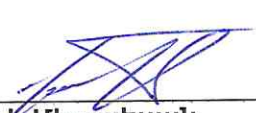
Ղեկավարությունը նաև պատասխանատու է՝

- Կազմակերպությունում ներքին վերահսկողության արդյունավետ և ողջամիտ համակարգ մշակելու, իրականացնելու և պահպանելու համար,
- Համապատասխան հաշվապահական գրանցումներ վարելու համար, որոնք բավարար կլինեն Կազմակերպության գործառնությունները արտացոլելու և ներկայացնելու և ցանկացած ժամանակ Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը ողջամիտ ճշգրտությամբ բացահայտելու համար, ինչպես նաև հնարավորություն կընձեռեն Ղեկավարությանը հավաստիանալու, որ Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են ՖՀՄՍ-ներին,
- ՀՀ օրենսդրության և հաշվապահական ստանդարտների պահանջներին համապատասխան հաշվապահական հաշվառում վարելու համար,
- Կազմակերպության ակտիվների անվտանգության ապահովման համար խելամիտ քայլերի իրականացման համար, և
- Խարդախությունների և նմանատիպ այլ երևույթների բացահայտման և կանխարգելման համար:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատված են հրապարակման համար 2018թ. ապրիլի 19-ին:

Ստորագրված է Կազմակերպության ղեկավարության անունից՝

Հրաչյա Թոխմախյան
Գործադիր տնօրեն

Արտակ Միքայելյան
Գլխավոր հաշվապահ

Ապրիլի 19, 2018թ.
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

Ապրիլի 19, 2018թ.
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

ԱՆԿԱՆ ԱՈՒԴԻՏՈՐԻ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական
կազմակերպության բաժնետերերին՝

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Կազմակերպություն) ֆինանսական
հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին
հաշվետվությունը՝ առ 2017թ. դեկտեմբերի 31-ը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին
ավարտված տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական
կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին
հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից
ծանոթագրությունները, ներառյալ՝ հաշվապահական հաշվառման նշանակալի
բաղաբականության ամփոփ նկարագիրը:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով
ճշմարիտ են ներկայացնում Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը 2017թ.
դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտվող տարվա
ֆինանսական արդյունքը և դրամական միջոցների հոսքերը՝ համաձայն
Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՀՀՄՍ-ներ):

Կարծիքի հիմք

Աուդիտի իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ)
համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը
նկարագրված է մեր հաշվետվության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը
ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք
Կազմակերպությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային
ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների
Էթիկայի կանոնագրքի (ՀԷՄՍ կանոնագիրք)* և Հայաստանի Հանրապետությունում
ֆինանսական հաշվետվությունների՝ մեր աուդիտի համար կիրառելի վարքագծի
պահանջների, և պահպանել ենք Էթիկայի այլ պահանջները՝ համաձայն նշված
պահանջների և ՀԷՄՍ կանոնների: Համոզված ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար և
համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու
համար:

Առանցքային աուդիտորական հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք մեր մասնագիտական
դատողության համաձայն՝ առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի
ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Այդ հարցերը
դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝
որպես մեկ ամբողջություն, և ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ
կարծիք արտահայտելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում առանձին կարծիք
այդ հարցերի վերաբերյալ:

Ինչու է հարցը սահմանվել աուդիտի առումով առանցքային**Հաճախորդներին տրված վարկերի արժեզրկում**

Տես ծանոթագրություն 3-ը (Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումների հետ կապված անորոշության հիմնական աղբյուրները)

Ծանոթագրություն 8-ում Կազմակերպության կողմից ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերը, որոնք 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել են 24,495,291 հազար ՀՀ դրամ:

Կազմակերպության վարկային պորտֆելը կազմված է փոքր վարկային մնացորդ ունեցող մեծ թվով հաճախորդներից: Միևնույն բնույթի վարկային պորտֆելների համար արժեզրկման գծով պահուստները հաշվարկվում են հավաքական հիմունքով: Ակնկալվող դրամական հոսքերը սահմանելու համար ղեկավարությունն օգտագործում է հավաքագրման պատմական գործակիցները՝ հիմնվելով միգրացիոն մոդելների տվյալների վրա: Մոդելները գնահատվում են վեցամսյա հիմունքով՝ հաշվի առնելով հավաքագրումների պատմական փորձը և հետագա ակնկալիքները: Մնացորդների էական լինելու հանգամանքի և հաշվարկման սուբյեկտիվ բնույթի պատճառով սույն հանգամանքը սահմանվել է որպես աուդիտի առանցքային հանգամանք:

Ինչպես է հարցը հաշվի առնվել աուդիտի ընթացքում

Իրականացվել են հետևյալ ընթացակարգերը՝

- Մենք ստուգել ենք վարկի հաստատման, վարչարարության և մոնիտորինգի նկատմամբ կիրառվող հիմնական վերահսկողությունների կառուցվածքը, իրականացումը և գործառնական արդյունավետությունը, ինչպես նաև վարկի արժեզրկման պահուստների բացահայտման և գրանցման գործընթացները:
- Դեֆոլտի հավանականության գնահատումը կատարվում է Կազմակերպության կողմից՝ հիմնվելով վարկային գումարների՝ ժամկետանց խմբերում շարժերի տվյալների վրա: Հաշվարկը, որը ամսական վարկային շարժի (յուրաքանչյուր խմբից 180 և ավել ժամկետանց օրեր ունեցող վարկերի խումբ տեղափոխվելու հաճախականությունը) և յուրաքանչյուր խմբում գումարների կշռված միջինն է, հիմնված է 2014 թվականի դեկտեմբերից մինչև 2017 թվականի նոյեմբեր ժամանակահատվածում ընկած տվյալների վրա:
- Մենք դիտարկել ենք Կազմակերպության կողմից օգտագործվող՝ վարկային պորտֆելների արժեզրկումից կորուստների հաշվարկման մոդելները՝ ուսումնասիրելով վարկերի միգրացիոն ժամկետանց օրերի խմբերի միջև: Այդ նպատակով ստուգել ենք մոդելներում կիրառված ընտրանքային տվյալներ, ինչպիսիք են միգրացիոն մոդելներում օգտագործված ժամկետանց օրերը:
- Մենք գնահատել ենք, թե արդյոք մոդելավորման մեջ կիրառված ենթադրությունները հաշվի են առնում բոլոր առնչվող ռիսկերը, և թե արդյոք չմոդելավորված ռիսկերը ներկայացնելու նպատակով կիրառված հավելյալ ճշգրտումները հիմնավորված են: Եթե պահուստի գնահատման ժամանակ, մեր կարծիքով, հնարավոր էր կիրառել առավել համապատասխան ենթադրություն կամ տվյալ, ապա պահուստը վերահաշվարկել ենք ըստ այդմ և համեմատել դրանք ղեկավարության հաշվարկների հետ, որպեսզի հավաստիանանք, որ ղեկավարության կատարած հաշվարկների միջև չկա կողմնակալություն:
- Մենք գնահատել են բացահայտումների համապատասխանությունը և ամբողջականությունը:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համապատասխան սույն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որը ղեկավարությունը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Կազմակերպությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը, կամ էլ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները, ամբողջությամբ դիտարկված, զերծ են սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել աուդիտորական եզրակացություն, որը ներառում է մեր կարծիքը: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում, և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին, կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների՝ սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՄ-ների համաձայն իրականացրած աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական թերահավատություն: Ի լրումն՝

- Բացահայտում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվություններում առկա էական խեղաթյուրումների ռիսկը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ, կամ ներքին վերահսկողության համակարգի չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում աուդիտին առնչվող ներքին հսկողության համակարգի մասին պատկերացում՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Կազմակերպության ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների և առնչվող բացահայտումների հիմնավորվածությունը:

- Եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է Էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որը կարող է Էական կասկած առաջացնել Կազմակերպության անընդհատ գործելու կարողության նկատմամբ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է Էական անորոշություն, ապա պարտավոր ենք աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, երբ այդպիսի բացահայտումները համապատասխան չեն, ձևավորել մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Սակայն, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Կազմակերպությանը դադարեցնել գործունեության անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքն ու բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողության համակարգին վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Մենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց նաև տրամադրում ենք հայտարարություն, ըստ որի՝ մենք պահպանել ենք անկախության վերաբերյալ վարքագծի պահանջները, ինչպես նաև նրանց տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների կամ այլ հարցերի մասին, որոնք, ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և, որտեղ կիրառելի է, նախազգուշական միջոցառումների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հաղորդված հարցերից մենք որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր:

Մրբուհի Յակոբյան
Գործադիր տնօրեն

Արմինե Ղևոնդյան
Աուդիտի տնօրեն

Ապրիլի 19, 2018 թ.
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

«Դելոյթ Արմենիա» ՓԲԸ

«ՖԻՆԸԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	Ծան.	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5	600,641	1,267,703
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	6	1,480	-
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	7		
- Հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		1,304,526	1,268,240
Հաճախորդներին տրված վարկեր	8	24,495,291	26,015,468
Շահութահարկի գծով ընթացիկ ակտիվներ		-	2,781
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	21	7,128	29,001
Հիմնական միջոցներ	9	276,967	360,820
Ոչ կյուրակական ակտիվներ	10	288,589	275,187
Այլ ակտիվներ	11	121,666	58,111
Ընդամենը ակտիվներ		27,096,288	29,277,311
Պարտավորություններ			
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	6	15,948	58,338
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրի գծով	12	1,233,392	1,196,795
Փոխառու միջոցներ	13	14,296,628	21,028,839
Պարտքային արժեթղթերի թողարկում	14	3,521,148	-
Շահութահարկի գծով ընթացիկ		268,797	-
պարտավորություններ	15	443,097	439,058
Այլ պարտավորություններ			
Ընդամենը պարտավորություններ		19,779,010	22,723,030
Սեփական կապիտալ	16		
Բաժնետիրական կապիտալ		4,905,960	4,905,960
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ		68,688	42,624
Հրաշխված շահույթ		2,342,630	1,605,697
Ընդամենը սեփական կապիտալ		7,317,278	6,554,281
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		27,096,288	29,277,311

**Ֆինանսական հաշվետվությունները 2018թ. ապրիլի 19-ին ստորագրվել են Տնօրենների
խորհրդի անունից՝**

Հրաչյա Թովմախյան
Գործադիր տնօրեն

Ապրիլի 19, 2018 թ.
Երևան

Արտակ Միքայելյան
Գլխավոր հաշվապահ

Ապրիլի 19, 2018 թ.
Երևան

10-60 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասն են կազմում:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
հաշվետվություն 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

	Ծան.	2017թ.	2016թ.
Տոկոսային եկամուտ	17	7,605,546	8,451,074
Տոկոսային ծախս	17	(1,698,049)	(2,762,455)
Չուտ տոկոսային եկամուտ մինչև տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից կորուստների գծով ծախսը		5,907,497	5,688,619
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից կորուստների գծով ծախս	8	(650,001)	(1,299,757)
Չուտ տոկոսային եկամուտ		5,257,496	4,388,862
Վարձավճարային և կոմիսիոն ծախսեր		(40,518)	(57,814)
Չուտ օգուտ/(վնաս) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից և պարտավորություններից		7,317	(10,461)
Չուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից	18	102,470	112,565
Այլ եկամուտ		409,411	448,875
Չուտ ոչ տոկոսային եկամուտ		478,680	493,165
Գործառնական եկամուտ		5,736,176	4,882,027
Անձնակազմի գծով ծախսեր	19	(2,080,600)	(2,121,501)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	9, 10	(187,783)	(192,522)
Այլ գործառնական ծախսեր	20	(1,840,146)	(1,819,389)
Գործառնական ծախսեր		(4,108,529)	(4,133,412)
Շահույթ՝ նախքան շահութահարկով հարկումը		1,627,647	748,615
Շահութահարկի գծով ծախս	21	(328,228)	(156,526)
Տարվա զուտ շահույթ		1,299,419	592,089
Այլ համապարփակ եկամուտ			
Հետագայում շահույթում կամ վնասում վերադասակարգման ենթակա հոդվածներ			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի զուտ շարժը՝ շահութահարկով հարկումից հետո, 6,516 հազար ՀՀ դրամ (2016թ.՝ 15,751 հազար ՀՀ դրամ)		26,064	63,007
Հաշվետու տարվա այլ համապարփակ վնաս, շահութահարկով հարկումից հետո		26,064	63,007
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ		1,325,483	655,096

10-60 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասն են կազմում:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)

	Ծան.	Բաժնետիրական կապիտալ	Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատման պահուստ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ		4,905,960	(20,383)	1,013,608	5,899,185
Տարվա շահույթ		-	-	592,089	592,089
Տարվա այլ համապարփակ օգուտ, շահութահարկից հետո		-	63,007	-	63,007
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ		-	63,007	592,089	655,096
Մնացորդը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		4,905,960	42,624	1,605,697	6,554,281
Տարվա շահույթ		-	-	1,299,419	1,299,419
Տարվա այլ համապարփակ եկամուտ, շահութահարկից հետո		-	26,064	-	26,064
Ընդամենը տարվա համապարփակ եկամուտ, շահութահարկից հետո		-	26,064	1,299,419	1,325,483
Շահաբաժիններ	16	-	-	(562,486)	(562,486)
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		4,905,960	68,688	2,342,630	7,317,278

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

**Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն
2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար
(հազար ՀՀ դրամով, եթե այլ բան նշված չէ)**

	Ծան.	2017թ.	2016թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Շահույթ՝ մինչև շահութահարկը		1,627,647	748,615
Ճշգրտումներ՝			
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից կորուստ		650,001	1,299,757
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից վնաս		1,599	3,690
Չուտ փոփոխություններ հաշվեգրված տոկոսագումարներում		(347,230)	(728,560)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		187,783	192,522
Արտարժույթային գործառնականություններից զուտ վնաս/(օգուտ)		4,133	(1,699)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների ներհոսք նախքան գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխությունները		2,123,933	1,514,325
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների աճ		(43,870)	(29,509)
Հաճախորդներին տրված վարկերի նվազում		1,205,491	1,548,418
Այլ ակտիվների (աճ)/նվազում		(23,203)	277,657
Հետգնման պայմանագրերով պարտավորությունների աճ/(նվազում)		36,627	(12,650)
Այլ պարտավորությունների աճ/(նվազում)		3,088	(15,600)
Դրամական միջոցների ներհոսք գործառնական գործունեությունից՝ մինչև շահութահարկի պարտավորությունների գծով վճարումները		3,302,066	3,282,641
Վճարված շահութահարկ		(41,293)	(19,768)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		3,260,773	3,262,873
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերում		-	(238,672)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(97,895)	(63,987)
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(61,385)	(86,440)
Ներդրումային գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցների զուտ հոսքեր		(159,280)	(389,099)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Փոխառու միջոցներից մուտքեր		34,091,942	33,489,281
Փոխառու միջոցների մարումներ		(40,744,777)	(35,081,298)
Մուտքեր պարտատոմսերի թողարկումից		3,447,800	-
Վճարված շահաբաժիններ		(562,486)	-
Ստորագրած փոխառությունի մարումներ		-	(1,192,075)
Ֆինանսական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցների զուտ հոսքեր		(3,767,521)	(2,784,092)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ		(666,028)	89,682
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեսկզբի դրությամբ	5	1,267,703	1,190,298
Փոխարժեքի տատանումների ազդեցությունն արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		(1,034)	(12,277)
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ տարեվերջի դրությամբ	5	600,641	1,267,703
Հավելյալ տեղեկություններ՝			
Ստացված տոկոսագումարներ		7,713,661	8,204,670
Վճարված տոկոսագումարներ		(1,588,602)	(2,674,945)

10-60 էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասն են կազմում:

«ՖԻՆԸԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

1. Կազմակերպությունը

«ՖԻՆԸԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունը (այսուհետ՝ Կազմակերպություն) հանդիսանում է փակ բաժնետիրական ընկերություն, որի 100% բաժնետոմսերը պատկանում են FINCA Microfinance Coöperatief U.A-ին: Կազմակերպության գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից և այն գործունեություն է իրականացնում 2006թ. մարտի 28-ին տրված N13 արտոնագրի համաձայն:

Կազմակերպությունը զբաղվում է միկրոֆինանսավորմամբ և տրամադրում է անհատական քիզնես վարկեր, ինչպես նաև սպառողական և գյուղատնտեսական միկրո վարկեր: Վարկերը տրամադրվում են ինչպես տեղական արժույթով, այնպես էլ արտարժույթով:

Կազմակերպության գրանցման հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Ագաթանգեղոսի փող., 2ա:

2017թ.ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը ՀՀ-ում ունի 38 մասնաճյուղ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 37 մասնաճյուղ):

«ՖԻՆԸԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպության հիմնադիրը FINCA International Inc.-ի հարկերից ազատված, շահույթ չհետապնդող կազմակերպությունն է, որը հիմնադրվել և գործում է Նյու Յորքի նահանգային օրենքների համաձայն: FINCA International Inc.-ը 2011թ.-ին FINCA Microfinance Coöperatief U.A-ին (սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերակցություն (կոոպերատիվ), որի պաշտոնական գրասենյակը գտնվում է Նիդեռլանդների Ամստերդամ քաղաքում), փոխանցել է Կազմակերպության 100% բաժնետոմսերը (թվով 136,472 բաժնետոմս)՝ որպես Ընկերակցության անդամակցության վճար:

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերակցության անդամներն են՝

1. FINCA Microfinance Holding Organization LLC սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը՝ գրանցված ԱՄՆ-ի Դելավեր նահանգում, գրանցման հասցեն՝ ԱՄՆ, Դելավեր 19808, Վիլմինգտոն, բն. 400, Սենթըրվիլ խճուղի 2711: FINCA Microfinance Holding Organization LLC-ն ունի 99 քվե՝ որպես Ընկերակցության A դասի անդամ և 1 քվե՝ որպես Ընկերակցության F դասի անդամ:
2. FINCA International LLC՝ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը՝ գրանցված ԱՄՆ-ի Մերիլենդ նահանգում, գրանցման հասցեն՝ ԱՄՆ, Մերիլենդ 21202, Բալթիմոր, 11 Իսթ Չեյս փողոց: FINCA International LLC-ն ունի 1 քվե՝ որպես Ընկերակցության F դասի անդամ:

2017 և 2016թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ FINCA Microfinance Holding Company LLC-ի բաժնետերերն են հանդիսացել՝

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Առաջին մակարդակի բաժնետերեր/թողարկված բաժնային կապիտալին տիրապետողներ		
FINCA International LLC	62.93%	62.93%
International Finance Corporation (Միջազգային ֆինանսական կորպորացիա)	14.27%	14.27%
KfW	8.87%	8.87%
Nederlandse Financierings Maatschappij voor Ontwikkelingslanden N.V.	7.25%	7.25%
Credit Suisse Microfinance Fund Management Organization	2.96%	2.96%
ASN-NOVIB FONDS	1.67%	1.67%
Triodos Custody B.V.	1.03%	1.03%
Triodos SICAV II	1.02%	1.02%
Ընդամենը	100.00%	100.00%

Finca International Inc.-ը շահույթ չհետապնդող կազմակերպություն է՝ գրանցված Ամերիկայի Միացյալ Նահանգների օրենսդրության համաձայն և, որպես այդպիսին, նրա անդամները սեփականություն չունեն կազմակերպությունում, ինչպես նաև չունեն տնտեսական իրավունքներ: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ FINCA International Inc.-ի անդամները հետևյալներն են՝ Ռուպերտ Սթոֆիլդ, Ջոն Հեթչ, Ռոբերտ Հեթչ և Ռիչարդ Ուիլյամսոն: FINCA

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

International Inc.-ը թողարկում է հրապարակայնորեն հասանելի ֆինանսական հաշվետվություններ:

«ՖԻՆԶԱ»-ի նպատակն է «Օգնել անապահովներին օգնելու իրենք իրենց»: «ՖԻՆԶԱ»-ն հավատում է, որ համաշխարհային սովը և աղքատությունը չեն կարող հաղթահարվել պարզապես սնունդ բաժանելով և դրամաշնորհներով, բայց կարող են մեկընդմիջտ կրճատվել անապահով մարդկանց ինքնաաջակցման և ինքնաապահովման միջոցով: Ամբողջ աշխարհում «ՖԻՆԶԱ»-ն ցածր եկամուտներ ունեցող անձանց տրամադրում է հաջողության հասնելու գործիքներ՝ նրանց առաջարկելով պատասխանատու ֆինանսական ծառայություններ, ինչպիսիք են փոքր վարկերը կամ խնայողական հաշիվները, հեռավոր համայնքների բնակիչների հետ տեխնոլոգիաների՝ բջջային հեռախոսների և պլանշետների միջոցով կապի հաստատում, ինչպես նաև մատչելի դարձնելով կյանքի որակը բարելավող ապրանքները: «ՖԻՆԶԱ»-ն իր գործունեությունը համայնքներում ծավալում է դուստր ընկերությունների միջոցով:

Դուստր ընկերությունները, սովորաբար, առանձին իրավաբանական անձինք են, որոնք «ՖԻՆԶԱ»-ի հետ կնքել են համապատասխան համաձայնագրեր: Փոքր վարկերը հնարավորություն են տալիս ներդրումներ կատարել անհատական կամ համայնքային շահութաբեր միկրո ձեռնարկություններում: Մասնակիցները բարելավում են իրենց վստահությունը սեփական հնարավորությունների նկատմամբ, արժանապատվության զգացումը և ստեղծում խնայողությունների ֆոնդ, որը պատկանում է համայնքին՝ որպես շարունակական ներդրումների մշտական աղբյուր:

2. Զաշվապահական հաշվառման բաղաբաղականության էական հիմնադրույթներ

Զամապատասխանության մասին հայտարարություն. սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են այն ենթադրության հիման վրա, որ Կազմակերպությունը գործում է անընդհատության հիմունքով և կշարունակի գործունեությունը մոտ ապագայում:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հազար ՀՀ դրամով (այսուհետ՝ հազար դրամ), եթե այլ բան նշված չէ:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստված են պատմական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք չափվում են իրական արժեքով յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, ինչպես ներկայացված է ստորև հաշվապահական հաշվառման բաղաբաղականությունում:

Պատմական արժեքը սովորաբար հիմնված է ակտիվների դիմաց տրված հատուցման իրական արժեքի վրա:

Իրական արժեքն այն գումարն է, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքի արդյունքում կստացվեր ակտիվը վաճառելիս, կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելիս՝ անկախ նրանից, թե արդյոք գինը ուղղակիորեն դիտարկելի է կամ գնահատվել է՝ օգտագործելով այլ գնահատման մեթոդներ: Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը գնահատելիս Կազմակերպությունը հաշվի է առնում ակտիվի կամ պարտավորության բնութագրերը, եթե շուկայի մասնակիցները այդ բնութագրերը հաշվի կառնեին չափման ամսաթվի դրությամբ ակտիվի կամ պարտավորության գինը որոշելիս: Այս ֆինանսական հաշվետվություններում չափման և/կամ այլ բացահայտումների նպատակով իրական արժեքը որոշվում է նման սկզբունքներով, բացառությամբ վարձակալության գործարքներից, որոնք նկարագրված են ՀՀՄՍ 17-ում, և չափումներից, որոնք թեև համանման են իրական արժեքին, սակայն իրական արժեքով չեն, մասնավորապես օգտագործման արժեքը՝ ըստ ՀՀՄՍ 36-ի:

Ի լրումն՝ ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակով իրական արժեքի չափումները դասակարգվում են մակարդակ 1, 2 և 3-ի՝ ելնելով իրական արժեքի չափումներում օգտագործված սկզբնական տվյալների դիտարկելիության աստիճանից, ինչպես նաև այդ սկզբնական տվյալների՝ իրական արժեքով չափման ամբողջական պատկերի վրա ազդեցության էականության աստիճանից: Այդ մակարդակները կարելի է նկարագրել հետևյալ կերպ՝

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

- Մակարդակ 1-ի դեպքում ելակետային տվյալներ են հանդիսանում ակտիվ շուկայում համանման ակտիվների կամ պարտավորությունների նշված գները (չճշգրտված), որոնք Կազմակերպությանը հասանելի են չափման ամսաթվի դրությամբ:
- Մակարդակ 2-ի ելակետային տվյալները իրենցից ներկայացնում են մակարդակ 1-ում նշված գներից տարբերվող ելակետային տվյալները, որոնք ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտարկելի են ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով:
- Մակարդակ 3-ի ելակետային տվյալները իրենցից ներկայացնում են ակտիվների կամ պարտավորությունների գծով ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալները:

Կազմակերպությունն ընդհանուր առմամբ ներկայացնում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունն ըստ իրացվելիության: Ստացվելիք և վճարվելիք գումարներին վերաբերող վերլուծությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության օրվանից հետո 12 ամիսների ընթացքում (ընթացիկ) և ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության օրվանից ավելի քան 12 ամիսների ընթացքում (ոչ ընթացիկ) ներկայացված են ծանոթագրություն 2Լ-ում:

Գործառնական արժույթ. ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված միավորները չափվում են այն տնտեսական միջավայրում գործող արժույթով, որում Կազմակերպությունն իրականացնում է իր գործունեությունը («Գործառնական արժույթ»): Կազմակերպության գործառնական արժույթը ՀՀ դրամն է (այսուհետ՝ դրամ): Դրամը նաև սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է:

Հաշվանցում. ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Եկամուտները և ծախսերը չեն հաշվանցվում համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում, եթե դա չի պահանջվում կամ թույլատրվում որևէ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտով կամ մեկնաբանությամբ և հստակ բացահայտված չէ Կազմակերպության հաշվապահական քաղաքականության մեջ:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները ներկայացված են ստորև:

Հասույթի ճանաչում

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի ճանաչումը. ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտները ճանաչվում են, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Կազմակերպություն և եկամտի գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել: Տոկոսային եկամուտները և ծախսերը ճանաչվում են հաշվեգրման սկզբունքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության (կամ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների խմբի) ամորտիզացված արժեքի հաշվարկման և համապատասխան ժամանակահատվածի կտրվածքով տոկոսային ծախսի և տոկոսային եկամտի բաշխման մեթոդն է:

Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ, համապատասխան դեպքերում, ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները գեղջում է ճշգրիտ մինչև ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության զուտ հաշվեկշռային արժեքը:

Այն դեպքերում, երբ տեղի է ունենում ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ակտիվների խմբի արժեքի նվազում արժեզրկումից կորստի հետևանքով, տոկոսային եկամուտն այդուհետև ճանաչվում է՝ կիրառելով այն տոկոսադրույքը, որը կիրառվել էր արժեզրկումից կորուստը չափելու նպատակով ապագա դրամական հոսքերը գեղջելիս:

Իրական արժեքով չափվող ակտիվների գծով ստացված տոկոսները դասակարգվում են որպես տոկոսային եկամուտ:

Ծառայության վճարների և միջնորդավճարների ճանաչումը. վարկի տրամադրման վճարները հետաձգվում են հարակից ուղղակի ծախսումների հետ միասին և ճանաչվում են որպես վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի ճշգրտում: Երբ հավանական է, որ վարկ տրամադրելու պարտավորությունը կհանգեցնի որոշակի պայմաններով վարկային համաձայնության, վարկային պարտավորության ստանձնման վճարները հետաձգվում են

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

հարակից ուղղակի ծախսումների հետ միասին և հետագայում ճանաչվում որպես տրամադրված վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքի ճշգրտում: Երբ քիչ հավանական է, որ վարկ տրամադրելու պարտավորությունը կհանգեցնի որոշակի վարկային համաձայնագրի, վարկ տրամադրելու պարտավորության ստանձնման վճարները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում վարկի տրամադրման պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածի ընթացքում: Այն դեպքում, երբ վարկ տրամադրելու պարտավորությունն ավարտվում է առանց վարկի տրամադրման, ապա վարկ տրամադրելու պարտավորության վճարները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում՝ պարտավորության ավարտի պահին: Վարկի սպասարկման վճարները ճանաչվում են եկամտում, երբ մատուցվում են համապատասխան ծառայությունները: Բոլոր այլ միջնորդավճարները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ ծառայությունները մատուցվում են:

Ֆինանսական գործիքներ. Կազմակերպությունը ճանաչում է ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, երբ այն դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կանոնավոր կերպով գնումները և վաճառքը հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ: Ֆինանսական գործիքների կանոնավոր գնումները կամ վաճառքն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվների այն գնումները կամ վաճառքը, որոնք պահանջում են ակտիվների մատակարարումը շուկայում ընդունված պայմաններով սահմանված կարգով:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը: Գործարքի գծով ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների ձեռքբերմանը, անմիջապես ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական ակտիվներ. ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների՝ ա) շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, գ) տրամադրված վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, դ) վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Դասակարգումը կախված է ֆինանսական ակտիվների ձեռքբերման բնույթից և նպատակից և որոշվում է սկզբնական ճանաչման պահին:

ա) Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ. ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը պահվում է վաճառքի համար կամ նախատեսված է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվ:

Ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե՝

- այն ձեռք է բերվել հիմնականում տեսանելի ապագայում վաճառքի նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Կազմակերպության կողմից համատեղ կառավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք, որը նախատեսված չէ կամ չի օգտագործվում որպես հեջավորման գործիք:

Ֆինանսական ակտիվը, բացի վաճառքի համար պահվող ֆինանսական ակտիվներից, կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե՝

- նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այլապես կառաջանար, կամ
- ֆինանսական ակտիվը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների կամ այդ երկուսի խմբի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, Կազմակերպության փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային ռազմավարության համաձայն, և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կարգով՝ այդ հիմունքներով, կամ

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

- այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված ածանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսը և ՀՀՄՍ 39. *Ֆինանսական գործիքներ: Ճանաչումը և չափումը* թույլ է տալիս ողջ պայմանագիրը (ակտիվները կամ պարտավորությունները) դասակարգել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները ներկայացվում են իրական արժեքով՝ ներառյալ ողջ օգուտը կամ վնասները, որոնք առաջանում են եկամուտներում կամ ծախսերում ճանաչվող վերաչափման արդյունքում: Շահույթում կամ վնասում ճանաչվող գույք օգուտը կամ վնասները ներառում են ֆինանսական ակտիվի գծով վաստակած բոլոր շահաբաժինները և տոկոսները և ներառվում են համապատասխանաբար «այլ օգուտներ և վնասներ» և «տոկոսային եկամուտ» տողում, շահույթի, վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

բ) Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ. մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնց գծով Կազմակերպությունն ունի մինչև մարման ժամկետը պահելու հաստատուն մտադրություն և կարողություն: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումը:

Եթե Կազմակերպությունը որոշեր վաճառել կամ վերադասակարգել մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների զգալի մասը նախքան դրանց մարման ժամկետը (բացառությամբ հատուկ հանգամանքների առկայության), ողջ դասը կորակագրվեր և պետք է դասակարգվեր որպես վաճառքի համար մատչելի: Ավելին, Կազմակերպությանը կարգելվեր ընթացիկ տարում և դրան հաջորդող երկու տարիների ընթացքում դասակարգել որևէ ֆինանսական ակտիվ որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվ:

գ) Վարկեր և դեբիտորական պարտքեր. առևտրային դեբիտորական պարտքերը, վարկերը և այլ դեբիտորական պարտքերը, որոնք ունեն ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներ, որոնք գնանշված չեն ակտիվ շուկայում (ներառյալ բանկերից ստացվելիք միջոցներ, հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ ֆինանսական ակտիվներ) դասակարգվում են որպես «վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»: Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը՝ հանած արժեզրկումը: Տոկոսային եկամուտը ճանաչվում է՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը, բացառությամբ կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքերի, որոնց դեպքում տոկոսի ճանաչումը էական ազդեցություն չէր ունենա:

դ) Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ. վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ են, որոնք նախատեսվում են որպես վաճառքի համար մատչելի, կամ չեն դասակարգվում որպես (ա) իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, (բ) մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ (գ) վարկեր և դեբիտորական պարտքեր:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում. ֆինանսական ակտիվները, բացի շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից, յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի վերջին գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշների հայտնաբերման նպատակով: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե առկա է օբյեկտիվ վկայություն այն մասին, որ ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ մի քանի դեպքեր կարող են ազդեցություն ունենալ ներդրման գծով գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Որպես վաճառքի համար մատչելի դասակարգված՝ ցուցակված կամ չցուցակված կապիտալի ներդրումներում արժեթղթի իրական արժեքի զգալի կամ տևական անկումը իր ինքնարժեքից համարվում է արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն: Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն կարող են համարվել հետևյալ հայտանիշները՝

- թողարկողի կամ գործընկերոջ զգալի ֆինանսական դժվարությունները, կամ
- պայմանագրի խախտումը, մասնավորապես տոկոսների կամ մայր գումարի վճարման ուշացումը կամ չկատարումը, կամ
- տոկոսների կամ մայր գումարի վճարման ուշացումը կամ չկատարումը
- փոխառուի կողմից սևանկության կամ ֆինանսական վերակազմավորման գործընթացի նախաձեռնումը, կամ

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

- Ֆինանսական դժվարությունների արդյունքում տվյալ ֆինանսական ակտիվի գծով ակտիվ շուկայի անհետացումը:

Ֆինանսական ակտիվների որոշ կատեգորիաների համար, ինչպիսիք են վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, ակտիվները, որոնք ըստ գնահատականների առանձին արժեզրկված չեն, ի լրումն գնահատվում են նաև խմբային արժեզրկման տեսանկյունից: Վարկային պորտֆելի արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն կարող է համարվել Կազմակերպության նախկին փորձը վճարումների հավաքագրման գծով, հետաձգված վճարումների թվի աճը պորտֆելում ինչպես նաև ազգային կամ տեղական մակարդակում դիտարկելի փոփոխությունները, որոնք կարող են հանգեցնել պարտքի անհավաքագրելիության:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով ծախսի գումարը իրենից ներկայացնում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունը՝ զեղչված ֆինանսական ակտիվի համար սկզբնապես սահմանված տոկոսադրույքով:

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով ծախսի գումարը իրենից ներկայացնում է ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերությունը՝ զեղչված շուկայում համանման ֆինանսական ակտիվի եկամտաբերության դրույքաչափով: Նման արժեզրկումից կորուստը ենթակա չէ հակադարձման հաջորդ ժամանակաշրջաններում:

Ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկումից կորստի չափով անմիջականորեն բոլոր ակտիվների գծով, բացառությամբ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի, որոնց դեպքում հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է պահուստային հաշվի միջոցով: Երբ ակտիվը կամ դեբիտորական պարտքը համարվում է անհուսալի, այն դուրս է գրվում պահուստային հաշվի միջոցով: Հետագայում դուրս գրված գումարների վերականգնումը կատարվում է դրանք պահուստային հաշվին կրեդիտագրելու միջոցով: Պահուստային հաշվի հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են եկամուտներում կամ ծախսերում:

Երբ վաճառքի համար պահվող ֆինանսական ակտիվը համարվում է արժեզրկված, այլ համապարփակ եկամուտում ճանաչված կուտակված օգուտները կամ վնասները վերադասակարգվում են որպես տվյալ ժամանակաշրջանի շահույթ կամ վնաս:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների համար, այն դեպքում, եթե հաջորդող ժամանակաշրջանում արժեզրկումից կորուստի գումարը նվազում է, և նվազեցումը կարող է օբյեկտիվորեն վերագրվել արժեզրկման ճանաչումից հետո տեղի ունեցող դեպքերի, նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է շահույթի կամ վնասի միջոցով այնքանով, որքանով արժեզրկման ամսաթվի դրությամբ ներդրման հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում ամորտիզացված արժեքի այն դեպքում, եթե այդ արժեզրկումը ճանաչված չլիներ:

Վերանայված վարկեր. վարկի պայմանագրային պայմանները կարող են փոփոխվել մի շարք պատճառներով, ներառյալ՝ շուկայի փոփոխվող պայմանները, հաճախորդների պահպանումը և այլ գործոններ, որոնք չեն առնչվում հաճախորդի ներկա կամ հնարավոր վարկային դրության վատթարացման հետ: Երբ վարկի՝ պայմանագրով նախատեսված վճարման պայմանները փոփոխվում են այն պատճառով, որ ղեկավարությունը Էական մտավախություններ ունի վարկառուի կողմից վարկային պարտավորությունների կատարման ունակության վերաբերյալ, ապա այս վարկերը դասակարգվում են որպես վերանայված վարկեր: Մանրաձախ վարկավորման դեպքում, երբ դիտարկվում է, թե արդյոք առկա են Էական մտավախություններ վարկառուի կողմից իր պայմանագրով նախատեսված վճարումների կատարման ունակության վերաբերյալ, ղեկավարությունը գնահատում է հաճախորդի կողմից վճարման ուշացումների կարգավիճակը, հաշվի շարժը, մարումների պատմությունը, ընթացիկ ֆինանսական վիճակը և վճարունակության շարունակականությունը: Եթե հաճախորդը չի կատարում պայմանագրով նախատեսված վճարումները կամ ակնհայտ է, որ դրա իրականացումն անհնար է առանց վերանայման, կառաջանա Էական մտավախություն նրանց կողմից պայմանագրային պարտավորությունների կատարման վերաբերյալ, և վարկը կբացահայտվի որպես արժեզրկված, եթե տրամադրված զիջումը Էական չէ և առկա չէ արժեզրկման որևէ այլ հայտանիշ:

Երբ վարկի պայմանագրային պայմանների փոփոխությունն իրենից ներկայացնում է զիջում տնտեսական կամ իրավական պատճառներով, որոնք առնչվում են վարկառուի ֆինանսական դժվարություններին և իրենից ներկայացնում է զիջում, որը ղեկավարությունը այլապես չէր դիտարկի, ապա վերանայված վարկը համարվում է արժեզրկված:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Վերանայված վարկը ներկայացվում է որպես արժեզրկված և արժեզրկումից կորուստները չափվում են այն ժամանակ, երբ՝

- տեղի են ունեցել պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխություններ այնպիսի գիշման արդյունքում, որը վարկատուն այլապես չէր դիտարկի,
- հավանական է, որ առանց գիշման, վարկառուն չէր կարողանա լիարժեքորեն կատարել իր պայմանագրային պարտավորությունները:

Վերանայված վարկը կշարունակի բացահայտվել որպես արժեզրկված, քանի դեռ առկա չէ բավարար վկայություն առ այն, որ տեղի է ունեցել ապագա դրամական հոսքերի չվճարման ռիսկի էական նվազում, և առկա չեն արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Այն վարկերի գծով, որոնք գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից խմբային հիմունքներով, այդ վկայությունը որպես կանոն իրենից ներկայացնում է վճարման պատմության համեմատումը սկզբնական կամ վերանայված պայմանների հետ, ըստ անհրաժեշտության: Այն վարկերի գծով, որոնք գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից առանձին հիմունքներով, բոլոր առկա վկայությունները գնահատվում են յուրաքանչյուր դեպքի համար առանձին:

Վերանայված վարկերը դասակարգվում են որպես չարժեզրկված, եթե վերանայումը արդյունք է վարկառուի կողմից պայմանագրային պայմանների կատարման վերաբերյալ էական մտավախությունների, սակայն վերանայման պայմանները հիմնված են ներկա շուկայական դրույթաչափերի վրա և նման վերանայման արդյունքում պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի հավաքագրումն ակնկալվում է ամբողջությամբ: Չարժեզրկված վերանայված վարկերը նաև ներառում են նախկինում արժեզրկված վերանայված վարկերը, որոնց գծով ժամանակի ընթացքում դիտվել է բավարար կատարողական, կամ որոնք գնահատվել են՝ հիմք ընդունելով բոլոր առկա վկայություններն այն մասին, որ առկա չեն արժեզրկման մնացած այլ հայտանիշներ: Վերանայված վարկերը տարանջատված են վարկային պորտֆելի այլ մասերից՝ կոլեկտիվ արժեզրկման գնահատման տեսանկյունից՝ այդ սեգմենտներում վնասի ավելի բարձր ցուցանիշը արտացոլելու նպատակով:

Որոշելիս, թե արդյոք վերակառուցված վարկը պետք է ապաճանաչվի և նոր վարկը ճանաչվի, դեկավարությունը դիտարկում է, թե որքանով են պայմանագրի սկզբնական պայմանների փոփոխությունները հանգեցնում վարկի այնպիսի վերանայման, որն ընդհանուր առմամբ, կհամարվեր էականորեն տարբեր ֆինանսական գործիք: Գործոնները, որոնք ցույց են տալիս, որ վերանայված վարկը էականորեն տարբեր գործիք է, մասնավորապես ներառում են, երաշխիքների կամ վարկի պայմանների փոփոխությունը, գրավի առարկայի գծով պակաս էական փոփոխությունները, մարման դրույթների կամ կանխավճարի դրույթների ավելացումը:

Վարկերը, որոնք սահմանվել են որպես վերանայված, պահպանում են այս կարգավիճակը մինչև դրանց մարումը կամ ապաճանաչումը:

Վարկերի և կանխավճարների դուրսգրում. Վարկերի և կանխավճարների արժեզրկումից կորուստները վերագրվում են պահուստներին, երբ համարվում են անհավաքագրելի: Վարկերը և կանխավճարները դուրս են գրվում Կազմակերպության դեկավարության կողմից գումարների հավաքագրման ուղղությամբ իրականացված բոլոր հնարավորություններն օգտագործելուց և գրավները իրացնելուց հետո: Դուրս գրված գումարների հետագա հավաքագրումը համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում է որպես ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման պահուստներին կատարած մասհանումների վերադարձ հավաքագրման ժամանակաշրջանում:

Ֆինանսական ակտիվների ապաճանաչումը. Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվները, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ երրորդ կողմին է փոխանցվում ֆինանսական ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների նկատմամբ իրավունքը: Եթե Կազմակերպությունը չի փոխանցում և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա Կազմակերպությունը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը, ինչպես նաև դրա հետ կապված պարտավորությունը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվում: Եթե Կազմակերպությունը պահպանում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները, ապա Կազմակերպությունը պետք է շարունակի ճանաչել ֆինանսական ակտիվը ինչպես նաև ստացված միջոցների գծով գրավով ապահովված պարտավորությունը:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Ֆինանսական ակտիվը ամբողջությամբ ապահանջելիս ստացված կամ ստացվելիք հատուցման և ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի ու այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակված որևէ օգուտի կամ վնասի գումարի տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում:

Եթե Կազմակերպության շարունակվող ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի միայն մի մասով է (օրինակ՝ երբ Կազմակերպությունը պահպանում է փոխանցված ակտիվի մի մասը հետգնելու իրավունքը), ապա Կազմակերպությունը ֆինանսական ակտիվի նախկին հաշվեկշռային արժեքը բաշխում է այն մասի, որն այն շարունակում է ճանաչել շարունակվող ներգրավվածության ներքո, և այն մասի միջև, որն այն այլևս չի ճանաչում՝ փոխանցման ամսաթվի դրությամբ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա: Այլևս չճանաչվող մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի և այլևս չճանաչվող մասի դիմաց ստացված հատուցման և դրա վրա բաշխված այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված որևէ օգուտի կամ վնասի գումարների տարբերությունը պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված կուտակված օգուտը կամ վնասը բաշխվում է այն մասի, որը շարունակվում է ճանաչվել, և այլևս չճանաչվող մասի միջև՝ այդ մասերի հարաբերական իրական արժեքների հիման վրա:

Ֆինանսական պարտավորություններ և թողարկված բաժնային գործիքներ

Որպես պարտք կամ սեփական կապիտալ դասակարգումը. պարտքային և բաժնային գործիքները դասակարգվում են որպես ֆինանսական պարտավորություններ կամ սեփական կապիտալ՝ ելնելով պայմանագրային պարտավորությունների էությունից և ֆինանսական պարտավորության կամ բաժնային գործիքի սահմանումից:

Բաժնային գործիքներ. Բաժնային գործիքը ցանկացած այն պայմանագիրն է, որը վկայում է Կազմակերպության ակտիվում ունեցած բաժնեմասնակցության մասը՝ հանած բոլոր պարտավորությունները: Բաժնային գործիքները ճանաչվում են որպես մուտքեր՝ հանած թողարկման ուղղակի ծախսերը:

Կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների հետգնումը ճանաչվում և ուղղակիորեն նվազեցվում սեփական կապիտալից: Կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների գնման, վաճառքի, թողարկման կամ դադարեցման արդյունքում առաջացած օգուտները կամ վնասները չեն ճանաչվում շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորություններ. ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող կամ որպես այլ ֆինանսական պարտավորություններ:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող այն դեպքում երբ ֆինանսական պարտավորությունը պահվում է վաճառքի համար կամ նախատեսվում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորությունը դասակարգվում է որպես վաճառքի համար պահվող, եթե՝

- այն ձեռք է բերվել հիմնականում կարճաժամկետ կտրվածքով հետգնման նպատակով, կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին այն կազմում է Կազմակերպության կողմից համատեղ ղեկավարվող որոշակի ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս և ունի կարճաժամկետ կտրվածքով շահույթի ստացման իրատեսական հնարավորություն, կամ
- այն հանդիսանում է ածանցյալ գործիք, որը չի նախատեսված կամ չի օգտագործվում որպես հեջավորման գործիք:

Ֆինանսական պարտավորությունը, բացի վաճառքի համար պահվող ֆինանսական պարտավորություններից, կարող է ճանաչման պահին դասակարգվել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե՝

- նման դասակարգումը բացառում, կամ զգալիորեն կրճատում է չափման կամ ճանաչման անհամապատասխանությունը, որն այլապես կառաջանար, կամ

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

- ֆինանսական պարտավորությունը կազմում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների կամ այդ երկուսի խմբի մի մաս, որը կառավարվում է, և դրա կատարողականը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, Կազմակերպության փաստաթղթավորված ռիսկերի կառավարման կամ ներդրումային ռազմավարության համաձայն և խմբավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տրամադրվում է ներքին կարգով՝ այդ հիմունքներով, կամ
- այն կազմում է պայմանագրի մի մաս, որը պարունակում է ներկառուցված ածանցյալ գործիքներից մեկը կամ մի քանիսի և ՀՀՍՍ 39. *Ֆինանսական գործիքներ: Ճանաչումը և չափումը* թույլ է տալիս ողջ պայմանագիրը (ակտիվները կամ պարտավորությունները) դասակարգել որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

Այլ ֆինանսական պարտավորություններ. այլ ֆինանսական պարտավորությունները, (ներառյալ փոխառու միջոցները, ստորադաս պարտավորությունները և այլ ֆինանսական պարտավորությունները) սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով, հասած գործարքի ծախսերը:

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդը՝ տոկոսային ծախսը ճանաչելով արդյունավետության հիմունքով:

Արդյունավետ տոկոսադրույթի մեթոդն իրենից ներկայացնում է որոշակի ժամանակահատվածում ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքի հաշվարկի մեթոդ: Արդյունավետ տոկոսադրույթն այն տոկոսադրույթն է, որը ճշգրտորեն զեղչում է ապագա գնահատված կանխիկ վճարումները (ներառյալ բոլոր տեսակի միջնորդավճարները և ստացված կամ վճարված գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույթի անբաժանելի մասը, գործարքի հետ կապված ծախսերը և այլ պարգևավճարներ կամ զեղչեր) ֆինանսական պարտավորության ակնկալվող գործողության ժամանակահատվածի ողջ ընթացքում, կամ (ըստ անհրաժեշտության) ավելի կարճ ժամանակահատվածում՝ հասցնելով սկզբնական ճանաչման պահին առկա զուտ հաշվեկշռային արժեքին:

Ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչումը. Կազմակերպությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունները միայն այն ժամանակ, երբ Կազմակերպության պարտականությունները մարվում են, չեղյալ են համարվում կամ ուժը կորցնում են: Երբ միևնույն փոխառուի հանդեպ ունեցած ֆինանսական պարտավորությունը փոխարինվում է այլ ֆինանսական պարտավորությամբ, որի պայմաններն էականորեն տարբերվում են նախորդից, կամ եթե տեղի է ունեցել առկա պարտավորության պայմանների էական փոփոխություն, ապա նմանատիպ փոխանակումը կամ փոփոխությունը ճանաչվում է որպես սկզբնական պարտավորության ապաճանաչում և նոր պարտավորության ճանաչում: Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված և վճարվելիք հատուցման տարբերությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ. իր բնականոն գործունեության ընթացքում Կազմակերպությունը կնքում է գործարքներ տարբեր ածանցյալ ֆինանսական գործիքներով, այդ թվում՝ արտարժույթի սվոփեր և արտարժույթի փոխանակման պայմանագրեր:

Սվոփի իրենից ներկայացնում է կողմերի միջև որոշակի ժամանակահատվածում վճարումների հոսքերի փոխանակման պայմանագրային համաձայնություն՝ դրանց հիմքում ընկած որոշակի ցուցանիշի նկատմամբ, օրինակ տոկոսադրույթի, արտարժույթի փոխարժեքի կամ կապիտալի ինդեքսի նկատմամբ: Արժույթային սվոփի ընթացքում Կազմակերպությունը վճարում է որոշակի գումար մեկ արժույթով և ստանում գումար մեկ այլ արժույթով: Արժույթային սվոփերը մեծ մասամբ համախառն են վճարվում:

Նման ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակով պահվող և դրանց հաշվառումն իրականացվում է ֆինանսական գործիքների սկզբնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք չափվում են իրական արժեքով: Կախված գործիքի շուկայական կամ պայմանագրային արժեքից, ինչպես նաև մի շարք այլ գործոններից, իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումներով կամ գնային մոդելներով: Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները համարվում են ակտիվներ, եթե դրանց իրական արժեքը դրական է և պարտավորություններ, եթե դրանց արժեքը բացասական է: Վերոնշյալ գործիքներով իրականացված գործարքներից շահույթը և վնասը գրանցվում են համապարփակ եկամտի մասին հաշվետվություններում՝ որպես իրական արժեքով շահույթի և վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (պարտավորությունների) գործարքներից առաջացած զուտ օգուտ

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

կամ վնաս: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ներառվում են օգուտում կամ վնասում:

Կազմակերպությունը որպես վարձակալ. գործառնական վարձակալության վճարները ծախսագրվում են գծային մեթոդով վարձակալության ժամկետի ընթացքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որևէ այլ պարբերական հիմունք ավելի ճշգրիտ է ներկայացնում վարձակալությունից տնտեսական օգուտների ստացման ժամանակային բաշխումը: Գործառնական վարձակալության պայմանագրով նախատեսված պայմանական վարձավճարները ծախսագրվում են այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք առաջանում են:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ. դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են կանխիկ միջոցները, վարկավորող կազմակերպություններից ստացվելիք գումարները, որոնց մարման սկզբնական ժամկետը չի գերազանցում 90 օրը և որոնք ծանրաբեռնված չեն պայմանագրային պարտավորություններով:

Բռնագանձված ակտիվներ. որոշակի հանգամանքներում ակտիվները բռնագանձվում են ժամկետանց վարկերի գծով գրավադրված գույքի վրա արգելանքի կիրառման դեպքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են հաշվեկշռային արժեքից և վաճառքի ինքնարժեքից նվազագույնով:

Հիմնական միջոցներ. հիմնական միջոցի միավորը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկման կորուստները, եթե այդպիսիք կան:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա և նախատեսված է գրոյացնելու ակտիվների արժեքը դրանց օգտակար ծառայության վերջում: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ուղիղ գծային մեթոդով հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետներով՝

Կապի և հաղորդակցության միջոցներ
Գրասենյակային գույք
Փոխադրամիջոցներ
Այլ հիմնական միջոցներ

— 3 տարի
— 5 տարի
— 5 տարի
— 5 տարի

Վարձակալած հիմնական միջոցների վրա կապիտալ ներդրումները մաշեցվում են վարձակալության ժամկետից և օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնով, եթե առկա չէ ողջամիտ համոզվածություն այն մասին, որ Կազմակերպությունը կստանա ակտիվի նկատմամբ սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի վերջում կամ կերկարաձգի վարձակալության ժամկետը:

Հիմնական միջոցների տարրը ապաճանաչվում է այն օտարելիս կամ, երբ այդ ակտիվի շարունակական օգտագործումից այլևս տնտեսական օգուտներ չեն ենթադրվում: Հիմնական միջոցների վաճառքից կամ շրջանառությունից դուրս բերումից առաջացած ցանկացած օգուտ կամ վնաս հաշվարկվում է որպես ակտիվի վաճառքից ստացված միջոցների և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվներ. ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են հիմնականում համակարգչային ծրագրերից և լիցենզիաներից: Որոշակի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները, որոնք առանձին են ձեռք բերվել, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Ամորտիզացիան օգտակար ծառայության ժամանակահատվածում հաշվարկվում է ուղիղ գծային մեթոդով՝ օգտական ծառայության հաշվարկված ժամկետի համար, որը գնահատվում է 5-10 տարի: Օգտակար ծառայության ժամանակահատվածը և ամորտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում՝ գնահատումներում ցանկացած փոփոխություն հաշվառելով առաջընթաց կերպով: Անորոշ օգտակար ծառայության ժամկետով ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել առանձին, հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Ոչ նյութական ակտիվների ապաճանաչում. ոչ նյութական ակտիվները ապաճանաչվում են դրանք օտարելիս կամ երբ այլևս դրանց օգտագործումից կամ օտարումից չեն ակնկալվում հետագա տնտեսական օգուտներ: Ապաճանաչումից օգուտները կամ վնասները չափվում են որպես ակտիվի օտարումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում այն ժամանակաշրջանում, երբ ակտիվն ապաճանաչվում է:

Նյութական և ոչ նյութական ակտիվների արժեզրկում, բացի գուղվիլից. յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում Կազմակերպությունը վերանայում է իր նյութական և ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները՝ որոշելու համար արդյոք կա որևէ հայտանիշ, որ այս ակտիվներում եղել են արժեզրկումից կորուստներ: Եթե առկա է որևէ նմանատիպ հայտանիշ, ապա գնահատվում է ակտիվների փոխհատուցվող գումարը, որպեսզի գնահատվեն արժեզրկումից կորուստները (եթե այդպիսիք կան): Եթե առանձին ակտիվի փոխհատուցվող գումարը հնարավոր չէ որոշել, Կազմակերպությունը գնահատում է այն դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը, որին այդ ակտիվը պատկանում է: Եթե հնարավոր է որոշել բաշխման ողջամիտ և հետևողական հիմունք, ապա կորպորատիվ ակտիվները ևս բաշխվում են առանձին դրամաստեղծ միավորներին, այլապես դրանք բաշխվում են դրամաստեղծ ակտիվների փոքրագույն խմբին, որոնց համար կարելի է որոշել խելամիտ և հետևողական հիմունք:

Անորոշ օգտակար ծառայությամբ և օգտագործման համար դեռևս ոչ մատչելի ոչ նյութական ակտիվները ստուգվում են արժեզրկման առկայության համար առնվազն տարեկան մեկ անգամ, ինչպես նաև երբ առկա է հայտանիշ, որ ակտիվը կարող է արժեզրկված լինել: Փոխհատուցվող գումարն իրական արժեքից (հաճախ վաճառքի հետ կապված ծախսերը) և օգտագործման արժեքից առավելագույնն է: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը բերվում են ներկա արժեքի՝ կիրառելով մինչև հարկումը տոկոսադրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը, որոնցով ապագա գնահատված հոսքերը չեն ճշգրտվել:

Եթե ակտիվի (կամ դրամաստեղծ միավորի) փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է ավելի քիչ քան հաշվեկշռային արժեքը, ապա հաշվեկշռային արժեքն իջեցվում է մինչև փոխհատուցվող գումարը: Արժեզրկումից կորուստն անհապաղ ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում, եթե տվյալ ակտիվը չի հաշվառվում վերագնահատված արժեքով: Վերջինիս դեպքում արժեզրկումից կորուստը դիտարկվում է որպես վերագնահատումից արժեքի նվազում:

Եթե հետագայում արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է, ապա ակտիվի (կամ դրամաստեղծ միավորի) հաշվեկշռային արժեքն ավելացվում է մինչև վերանայված փոխհատուցվող գումարը, բայց այնպես, որ ավելացումից հետո հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը կորոշվեր, եթե նախորդ ժամանակաշրջաններում ակտիվի (կամ դրամաստեղծ միավորի) գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ: Արժեզրկումից կորուստի հակադարձումը անմիջապես ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքում, եթե տվյալ ակտիվը չի հաշվառվում վերագնահատված արժեքով, ինչի դեպքում արժեզրկումից կորուստի հակադարձումը դիտարկվում է որպես վերագնահատումից արժեքի աճ:

Հարկում. Հաիուբահարկի գծով ծախսը ներառում է ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը և հետաձգված հարկը:

Ընթացիկ հարկ. ընթացիկ հարկի գծով պարտավորությունը հիմնված է տարվա հարկվող շահույթի վրա: Հարկվող շահույթը տարբերվում է համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում ներկայացվող շահույթից եկամտի և ծախսի այնպիսի տարրերի պատճառով, որոնք հարկման կամ նվազեցման ենթակա են այլ հաշվետու ժամանակաշրջաններում, ինչպես նաև այն տարրերի, որոնք երբևէ չեն հարկվելու կամ նվազեցվելու: Կազմակերպության ընթացիկ հարկային պարտավորությունները հաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ուժի մեջ մտած կամ, ըստ էության, ուժի մեջ մտած հարկի դրույթաչափերը:

Հետաձգված հարկ. հետաձգված հարկերը ճանաչվում են ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկման բազաների միջև: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները ընդհանուր առմամբ ճանաչվում են բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները: Նմանատիպ հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար (բացի բիզնես միավորումից), որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման պահին այնպիսի գործարքների արդյունքում, որոնք ազդեցություն չունեն ինչպես հաշվապահական, այնպես էլ հարկվող շահույթի վրա:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով՝ կապված հիմնական միջոցների և հաճախորդներին տրված վարկերի հետ: Հետաձգված հարկային ակտիվները նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով, կապված վերը նշված ներդրումների հետ, ճանաչվում են միայն այն չափով, որով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունը և ժամանակավոր տարբերությունը կմարի տեսանելի ապագայում:

Հետաձգված հարկային ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը պետք է վերանայվի յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվի այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները պետք է չափվեն հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային օրենքները), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումը պետք է արտացոլի հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան՝ կախված այն եղանակից, որով Կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Տարվա ընթացիկ և հետաձգված հարկեր. ընթացիկ և հետաձգված հարկերը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք վերաբերում են տարրերի, որոնք ճանաչվել են այլ համապարփակ եկամուտներում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում ընթացիկ և հետաձգված հարկերը նույնպես ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամուտներում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Գործունեության հետ կապված հարկեր. Հայաստանի Հանրապետությունում կիրառվում են նաև տարբեր այլ հարկատեսակներ, որոնց գծով գումարների հաշվարկը կապված է Կազմակերպության գործունեության հետ: Այս հարկերը ներառվում են համապարփակ եկամուտների մասին հաշվետվությունում՝ որպես գործառնական ծախսերի բաղադրիչ:

Պահուստներ. պահուստները ճանաչվում են, երբ Կազմակերպությունն ունի ներկա պարտականություն (իրավական կամ կառուցողական), որպես անցյալ դեպքերի արդյունք և հավանական է, որ Կազմակերպությունից կպահանջվի կատարել պարտականությունը և պարտականության գումարը հավաստիորեն կարող է գնահատվել:

Պահուստում ճանաչված գումարն իրենից ներկայացնում է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ լավագույն գնահատականը, որը կպահանջվի ներկա պարտականությունը մարելու համար՝ հաշվի առնելով հարակից ռիսկերը և անորոշությունները: Եթե ժամանակի մեջ դրամի արժեքի ազդեցությունը էական է, ապա պահուստի գումարը պետք է իրենից ներկայացնի այն ծախսումների ներկա արժեքը, որոնք, ըստ ակնկալության, կպահանջվեն այդ պարտականությունը մարելու համար:

Եթե ակնկալվում է, որ որևէ այլ կողմ ամբողջությամբ կամ մասամբ փոխհատուցելու է պահուստը մարելու համար պահանջվող ծախսումները, ապա փոխհատուցումը պետք է դիտվի որպես առանձին ակտիվ, երբ ըստ էության որոշակի է, որ Կազմակերպության կողմից պարտականությունը մարելու դեպքում փոխհատուցումը կստացվի և փոխհատուցման գումարը կարող է արժանահավատորեն չափվել:

Պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ. պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում սակայն բացահայտվում են, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հավանականությունը շատ փոքր է: Պայմանական ակտիվները չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, բայց դրանք բացահայտվում են հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում այն դեպքերում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը համարվում է հավանական:

Արտարժույթ. ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Կազմակերպության գործառնական արժույթից տարբեր արժույթով (արտարժույթով) կատարված գործարքները ճանաչվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

վերջում արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածները (տարրերը) վերահաշվարկվում են այդ օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածները, վերահաշվարկվում են իրական արժեքի սահմանման օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով հաշվարկված սկզբնական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում:

Դրամական միավորների գծով փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են եկամուտներում կամ ծախսերում՝ դրանց առաջացման ժամանակաշրջանում:

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Կազմակերպության կողմից կիրառված փոխարժեքները տարվա վերջում հետևյալն են՝

	Միջին փոխարժեք		Սփոթ փոխարժեք	
	2017թ.	2016թ.	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	482.39	480.45	484.10	483.94

Գրավ. Կազմակերպությունը որպես հաճախորդի պարտավորությունների ապահովման միջոց ընդունում է գրավ, երբ դա նպատակահարմար է համարվում: Գրավը հիմնականում լինում է հաճախորդի ակտիվների նկատմամբ կոշտ գրավի տեսքով և Կազմակերպությանը վերապահվում է պահանջի իրավունք այս ակտիվների նկատմամբ հաճախորդի առկա և ապագա պարտավորությունների դիմաց:

Բաժնետիրական կապիտալ. բաժնետիրական կապիտալի համալրումները ճանաչվում են սկզբնական արժեքով: Թողարկված նոր բաժնեմասերին ուղղակիորեն վերագրելի ծախսերը, բացառությամբ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներից, նվազեցվում են սեփական կապիտալից՝ հանած շահութահարկը:

Սեզմենտային հաշվետվություն. գործառնական սեզմենտը Կազմակերպության բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեության մեջ և որոնցից այն կարող է ստանալ եկամուտներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Կազմակերպության այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններին վերաբերող եկամուտները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները պարբերաբար վերանայվում են Գործառնական Հարցերով Հիմնական Որոշումները Կայացնողի կողմից՝ սեզմենտին հատկացվելիք միջոցների վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու և դրա կատարողականը գնահատելու նպատակով, և որի համար առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն:

Կազմակերպության աշխատանքները մեծապես ինտեգրացված են և ՖՀՄՍ 8. «Գործառնական սեզմենտներ» ստանդարտի իմաստով հանդիսանում են մեկ բիզնես սեզմենտ: Դեկլարությունը Կազմակերպության առանձին բաղադրիչների գործառնական արդյունքներն առանձին չի ուսումնասիրում: Ակտիվները հիմնականում կենտրոնացած են Հայաստանի Հանրապետությունում, իսկ եկամուտների ու ծախսերի մեծ մասը ստացվում են Հայաստանի Հանրապետությունում կատարվող գործարքներից կամ դրանց առնչությամբ: Գործառնական Հարցերով Հիմնական Որոշում Կայացնողը՝ Կազմակերպության դեպքում Տնօրենների խորհուրդը, միայն ստանում և վերանայում է Կազմակերպության վերաբերյալ ամբողջական տեղեկությունները:

3. Կարևոր հաշվապահական դատողություններ և գնահատումների հետ կապված անորոշության հիմնական աղբյուրները

Կազմակերպության հաշվապահական բաղադրականությունը կիրառելիս՝ Կազմակերպության դեկլարությանը անհրաժեշտ է կատարել դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնք այլ աղբյուրներից ակնհայտ չեն երևում: Գնահատումները և դրա հետ կապված ենթադրությունները հիմնված են նախկին փորձի և այլ համապատասխան գործոնների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումներում փոփոխությունները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, երբ փոփոխությունը տեղի է ունենում, եթե փոփոխությունը վերաբերում է միայն այդ ժամանակաշրջանին կամ փոփոխությունը ճանաչվում է այդ և ապագա ժամանակաշրջաններում, եթե փոփոխությունն ազդում է ընթացիկ և ապագա ժամանակաշրջանների վրա:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Գնահատման անորոշությունների հիմնական աղբյուրները. ստորև ներկայացվում են ապագային վերաբերող առանցքային ենթադրությունները և ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատումներից բխող անորոշության այլ հիմնական աղբյուրները, որոնք կրում են ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների՝ հաջորդող ֆինանսական տարում էական ճշգրտումների առաջացման զգալի ռիսկ:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքի արժեզրկում. Կազմակերպությունը կանոնավոր կերպով վերանայում է իր վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ դրանք արժեզրկման տեսանկյունից գնահատելու համար: Կազմակերպության վարկերի արժեզրկման պահուստները ձևավորվում են վարկերի և դեբիտորական պարտքերի պորտֆելում առաջացած արժեզրկումից կորուստները ճանաչելու համար: Կազմակերպությունը վարկերի և դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստին կատարվող մասհանումների վերաբերյալ գնահատումները դիտարկում է որպես գնահատման անորոշությունների հիմնական աղբյուր, որովհետև ա) դրանք բավականին զգայուն են մի ժամանակաշրջանից մյուսը տեղի ունեցող փոփոխությունների նկատմամբ, քանի որ հիմնված են չվճարումների չափերի և ապագա կորուստների գնահատման վերաբերյալ ենթադրությունների վրա, որոնք կատարվել են անցյալ գործունեության փորձի հիման վրա և բ) ցանկացած զգալի տարբերություն Կազմակերպության կողմից գնահատված կորուստների և դրանց փաստացի չափերի միջև կհանգեցնի անհրաժեշտության, որ Կազմակերպությունը գրանցի հավելյալ պահուստներ, որոնք կարող են ունենալ նշանակալի ազդեցություն նրա ապագա ժամանակաշրջանների ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Կազմակերպությունը կիրառում է անհատական և խմբային գնահատումների համադրություն՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արժեզրկման պահուստին մասհանումները որոշելիս:

Անհատական գնահատումները կիրառվում են այն վարկերի և դեբիտորական պարտքերի համար, որոնք առանձին վերցված նշանակալի են: Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնց մնացորդը սեփական կապիտալի 0.5%-ից ավելին է կազմում, համարվում են առանձին վերցված նշանակալի: Այն դեպքում, երբ վարկառուին ունի ֆինանսական դժվարություններ, և առկա են սակավաթիվ պատմական տվյալներ՝ կապված համանման վարկառուների հետ, Կազմակերպությունը արժեզրկումից կորուստների գումարները գնահատելու համար հիմնվում է ղեկավարության դատողության վրա:

Առանձին վերցված նշանակալի վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք արժեզրկված չեն, ինչպես նաև բոլոր այն վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնք անհատապես չեն գնահատվել, ներառվում են խմբային հիմունքով գնահատվող վարկերի և դեբիտորական պարտքերի մեջ: Խմբային հիմունքով գնահատվող վարկերը և դեբիտորական պարտքերը խմբավորվում են ըստ նմանատիպ վարկային ռիսկի բնութագրիչների և ժամկետանության կարգավիճակի և գնահատվում համապատասխանաբար: Կազմակերպությունը ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունները գնահատում է՝ ելնելով նախկին ցուցանիշներից, հաճախորդների նախկին վարքագծից, տվյալ խմբի վարկառուների կողմից վճարումների կատարման իրավիճակի վատթարացման դիտարկելի տվյալներից, ինչպես նաև տնտեսական պայմաններից, որոնք առնչություն ունեն խմբի ակտիվների գծով պարտավորությունների չկատարման հետ: Ղեկավարությունն օգտագործում է գնահատականներ՝ ելնելով վնասների նախորդ փորձից այն ակտիվների գծով, որոնք ունեն վարկային ռիսկին բնորոշ հատկանիշներ և առկա է վարկերի խմբին համանման արժեզրկման հայտանիշ: Կազմակերպությունը հիմնվում է ղեկավարության դատողության վրա՝ վարկերի խմբի գծով դիտարկելի տվյալները ճշգրտելու համար այնպես, որ դրանք արտացոլեն պատմական տվյալներում չարտացոլված ընթացիկ հանգամանքները: Խմբային հիմունքով գնահատման մեթոդաբանության խնդիրն է՝ ապահովել, որ արժեզրկումից կորստի պահուստը արտացոլի կորստի պատճառ հանդիսացող իրադարձությունները, որոնք արդեն տեղի են ունեցել, սակայն դեռ չեն գնահատվել անհատական հիմունքով:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահուստավորումը որոշվում է՝ ելնելով ներկա տնտեսական և քաղաքական հանգամանքներից: Կազմակերպությունը հնարավորություն չունի կանխատեսելու հանգամանքների փոփոխությունները Հայաստանում և դրանց հնարավոր ազդեցությունները ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստների պահուստի համարժեքության վրա ապագա ժամանակաշրջաններում:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

2017 և 2016 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ համախառն վարկերը կազմել են համապատասխանաբար 24,929,711 և 26,607,459 հազար դրամ, իսկ արժեզրկման գծով պահուստները՝ համապատասխանաբար 434,420 և 591,991 հազար դրամ: 2017 և 2016 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկերում ներառված էին համապատասխանաբար 892,531 և 1,375,183 հազար դրամի չափով վերանայված պայմաններով վարկեր և արժեզրկման գծով պահուստներ՝ համապատասխանաբար 126,816 և 196,603 հազար դրամի չափով:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ. հիմնական միջոցները ճանաչվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները: Կազմակերպությունը վերանայում է հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները յուրաքանչյուր հաշվետու տարվա վերջում: Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը ղեկավարության դատողության առարկա է՝ հիմնված նմանատիպ ակտիվների գծով ունեցած նախկին փորձի վրա: Ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը որոշելիս ղեկավարությունը հաշվի է առնում ակնկալվող օգտագործումը, գնահատված տեխնիկական կամ բարոյական մաշվածությունը, ֆիզիկական մաշվածքը և ֆիզիկական միջավայրը, որում գործարկվում է ակտիվը: Նշված հանգամանքներում կամ գնահատումներում որևէ փոփոխություն կարող է բերել ապագա մաշվածության դրույթաչափերի փոփոխության:

Գործառնական արժույթ. չնայած այն հանգամանքին, որ Կազմակերպությունն իր ֆինանսավորումը հիմնականում ստանում է ԱՄՆ դոլարով, Կազմակերպության գործառնական արժույթը դրամն է, որը հանդիսանում է այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթը, որտեղ գործում է Կազմակերպությունը:

Ֆինանսավորման ավելացման շարունակական կարողություններ. քանի որ Կազմակերպությանն անհրաժեշտ է ֆինանսավորել իր աշխատանքները՝ որպես միկրոֆինանսավորող Կազմակերպություն և փոխառությունները հիմնականում 1-ից 3 տարի ժամկետով են, Կազմակերպությունն ամեն տարի գնահատում է ֆինանսական միջոցների ներգրավման շարունակականությունը:

Բնականոն բիզնես գործընթացներից ելնելով՝ Կազմակերպությունը վարկատուների հետ մշտապես բանակցությունների և հաղորդակցման գործընթացում է գտնվում՝ թե՛ ընթացիկ վարկերի պայմանների վերանայման, թե՛ նոր վարկային պայմանագրերի ստացման նպատակներով:

4. Նոր և վերանայված ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների կիրառումը

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ-ներում, որոնք ազդում են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների վրա

Ընթացիկ տարում ընդունվել են հետևյալ նոր և լրամշակված Ստանդարտները և դրանց Մեկնաբանությունները: Այս փոփոխությունների կիրառումը էական ազդեցություն չի ունեցել Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների վրա:

- Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 ստանդարտում. *Բացահայտման նախաձեռնություն*
- ՀՀՄՍ-ների տարեկան բարելավումներ՝ 2014-2016 թթ. ցիկլ. փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12 ստանդարտում

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 7 ստանդարտում. Բացահայտման նախաձեռնություն

Կազմակերպությունն այս փոփոխություններն առաջին անգամ կիրառել է ընթացիկ տարում: Փոփոխությունները Կազմակերպությունից պահանջում են տրամադրել բացահայտումներ, որոնք հնարավորություն են տալիս ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողներին գնահատել ֆինանսական գործունեության արդյունքում առաջացող պարտավորությունների փոփոխությունները՝ ներառյալ կանխիկ դրամական և ոչ դրամական փոփոխությունները:

Կազմակերպության ֆինանսական գործունեությունից բխող պարտավորությունները բաղկացած են փոխառություններից (ծան. 13) և որոշ այլ ֆինանսական պարտավորություններից: Այդ հոդվածների սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը ներկայացված է ծան. 25-ում: Փոփոխությունների անցումային դրույթների համաձայն, Կազմակերպությունը նախկին ժամանակաշրջանների համեմատական տվյալները չի բացահայտել: Բացի

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Ծանոթագրություն 25-ի հավելյալ բացահայտումներից, սույն փոփոխությունների կիրառումը որևէ ազդեցություն չի ունեցել Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՅՄՍ 2014-2016 թթ. տարեկան բարելավումների ցիկ. փոփոխություններ ՖՅՄՍ 12 ստանդարտում

Կազմակերպությունը 2014-2016 թթ. ՖՅՄՍ-ների տարեկան բարելավումների մեջ ներառված ՖՅՄՍ 12-ի փոփոխություններն առաջին անգամ կիրառել է ընթացիկ տարում: Այս փաթեթում ընդգրկված մյուս փոփոխությունները դեռևս պարտադիր ուժ չունեն և Կազմակերպության կողմից ավելի վաղ կիրառության մեջ չեն դրվել (տես նոր և վերանայված ՖՅՄՍ-ների ցանկը ստորև, որոնք դեռևս չեն գործում):

ՖՅՄՍ 12-ի փոփոխությունը հստակեցնում է, որ Կազմակերպությունը կարող է դուստր ձեռնարկություններում, ասոցացված կամ համատեղ ձեռնարկություններում շահաբաժինների (կամ դասակարգված օտարման խմբում ներառված) մասով, որոնք դասակարգվել են որպես վաճառքի համար պահվող, չներկայացնել ամփոփ ֆինանսական տվյալներ: Փոփոխությամբ հստակեցվում է, որ այդ տվյալների ներկայացման պահանջի զիջումը միակ զիջումն է, որը վերաբերում է նման շահաբաժիններին:

Այս փոփոխությունների կիրառումը որևէ ազդեցություն չի ունեցել Կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Կազմակերպությունը չի կատարել որևէ հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող ստանդարտի, փոփոխության կամ մեկնաբանության վաղաժամկետ ընդունում:

Հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող նոր և վերանայված ՖՅՄՍ-ներ

Կազմակերպությունը չի իրականացրել հրապարակված, սակայն դեռևս չգործող հետևյալ նոր և վերանայված ՖՅՄՍ-ների վաղ կիրառում:

- ՖՅՄՍ 9. Ֆինանսական գործիքներ¹
- ՖՅՄՍ 15. Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ (և առնչվող Պարզաբանումները)¹
- ՖՅՄՍ 16. Վարձակալություն²
- ՖՅՄՍԿ 22. Արտարժույթով գործարքներ և կանխավճարներ¹
- ՖՅՄՍ-ների 2015-2017 թթ. տարեկան բարելավումների ցիկ²

¹ Գործում է 2018թ. հունվարի 1-ին սկսվող կամ դրանից հետո ընկած տարեկան ժամանակահատվածների համար, և թույլատրվում է դրանց ավելի վաղ կիրառումը:

² Գործում է 2019թ. հունվարի 1-ին սկսվող կամ դրանից հետո ընկած տարեկան ժամանակահատվածների համար, և թույլատրվում է դրանց ավելի վաղ կիրառումը:

ՖՅՄՍ 9. Ֆինանսական գործիքներ

2009 թ. նոյեմբերին հրապարակված ՖՅՄՍ 9 նոր պահանջներ է սահմանել ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման համար: ՖՅՄՍ 9 փոփոխվել է 2010 թ. հոկտեմբերին՝ ներառելով ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման և չափման, ինչպես նաև ապաճանաչման պահանջներ, ինչպես նաև՝ 2013 թ. նոյեմբերին՝ սահմանելով հեջավորման ընդհանուր հաշվառման նոր պահանջներ: 2014 թ. հուլիսին թողարկվեց ՖՅՄՍ 9-ի լրամշակված տարբերակը, որում հիմնականում ներկայացված են ա) ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման գծով պահանջները, բ) ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման գծով սահմանափակ թվով փոփոխություններ՝ ներկայացնելով «այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների միջոցով չափվող իրական արժեք» հասկացությունը որոշակի պարզ պարտքային գործիքների գծով:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

ՖՀՄՍ 9-ի հիմնական պահանջները հետևյալն են՝

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և չափումը. բոլոր ճանաչված ֆինանսական ակտիվները, որոնք գտնվում են ՖՀՄՍ 9 ստանդարտի շրջանակներում, պետք է հետազայում դասակարգվեն ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով: Մասնավորապես, պարտքային գործիքները, որոնք պահվում են բիզնես մոդելում, որի նպատակն է հավաքագրել պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը, և պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերն իրենից ներկայացնում են միայն մայր գումար և դրա չվճարված մասի նկատմամբ հաշվարկված տոկոսների հավաքագրում, սկզբնական ճանաչումից հետո սովորաբար չափվում են ամորտիզացված արժեքով: Այն բիզնես մոդելում պահվող պարտքային գործիքները, որոնց նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերի հավաքագրման, թե՛ ֆինանսական ակտիվների վաճառքի միջոցով, և որոնք ունեն ֆինանսական ակտիվին բնորոշ պայմանագրային պայմաններ, ըստ որոնց առաջանում են դրամական հոսքերի որոշակի ժամկետներ, որոնք իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և դրա վրա կուտակված տոկոսի մարում՝ որպես կանոն չափվում են իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով: Բոլոր այլ պարտքային և կապիտալ ներդրումները չափվում են իրենց իրական արժեքով: Ավելին, ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, Կազմակերպությունները կարող են անփոփոխ որոշում կայացնել հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու սեփական կապիտալում (որը չի պահվում առևտրային նպատակներով) ներդրման իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, ընդ որում շահույթում կամ վնասում ճանաչելով միայն շահութաբաժինների տեսքով եկամուտը:

- **Արժեզրկում.** ինչ վերաբերում է ֆինանսական ակտիվների արժեզրկմանը, ՖՀՄՍ 9-ով պահանջվում է «Ակնկալվող վարկային կորստի» մոդելը ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման չափման նպատակով՝ ի հակադրություն ՀՀՄՍ 39-ով նախատեսված տեղի ունեցած վարկային կորստի մոդելի: Ակնկալվող վարկային կորստի մոդելով պահանջվում է, որպեսզի Կազմակերպությունը հաշվառի ակնկալվող վարկային կորուստները և այդ ակնկալվող վարկային կորուստներում տեղի ունեցած փոփոխությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ արտացոլելու համար վարկային ռիսկում սկզբնական ճանաչման պահից ի վեր տեղի ունեցած փոփոխությունները: Այլ կերպ ասած՝ վարկունակության անկման դեպքի տեղի ունենալը այլևս անհրաժեշտ պայման չէ վարկային վնաս ճանաչելու տեսանկյունից:

Կազմակերպությունը ՖՀՄՍ 9 ստանդարտը կսկսի կիրառել դրա ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից՝ 2018թ. հունվարի 1-ից, կիրառելով այն հետադարձ կերպով և ճանաչելով դրա կուտակային ազդեցությունը՝ որպես 2018 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ չբաշխված շահույթի սկզբնական մնացորդի ճշգրտում: Մենք շարունակում ենք գնահատել այս ուղեցույցի ազդեցությունը մեր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Մենք ակնկալում ենք, որ ՖՀՄՍ 9-ի ակնկալվող վարկային կորուստների մոդելի կիրառումը կհանգեցնի համապատասխան հոգվածների վարկային կորուստների ավելի վաղ ճանաչման և կմեծացնի այդ հոգվածների գծով ճանաչված՝ կորուստների պահուստի գումարը:

ՖՀՄՍ 15. Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ

2014 թ. մայիսին հապարակվեց ՖՀՄՍ 15-ը, որը միասնական համընդհանուր մոդել է սահմանում Կազմակերպությունների կողմից հաճախորդների հետ պայմանագրերից գոյացած հասույթի հաշվառման համար: ՖՀՄՍ 15-ը ուժի մեջ մտնելուց հետո կփոխարինի ներկայումս գործող հասույթի ճանաչման ուղեցույցը, այդ թվում՝ ՀՀՄՍ 18 Հասույթ, ՀՀՄՍ 11 Կառուցման պայմանագրեր և դրանց հարակից մեկնաբանությունները:

ՖՀՄՍ 15-ի հիմնական սկզբունքը կայանում է նրանում, որ Կազմակերպությունը պետք է ճանաչի հասույթը՝ խոստացված ապրանքների կամ ծառայությունների՝ հաճախորդին փոխանցման փաստը ներկայացնելով այն գումարով, որն Կազմակերպությունը ակնկալում է ստանալ այդ ապրանքների և ծառայությունների դիմաց: Մասնավորապես, ստանդարտը ներկայացնում է որոշակի հիմունքներով մշակված հինգ քայլից բաղկացած մոդել, որը կիրառելի է հաճախորդների հետ ունեցած բոլոր պայմանագրերի գծով:

Մոդելի հինգ քայլերը հետևյալն են՝

- հաճախորդի հետ ունեցած պայմանագրի սահմանում
- պայմանագրի կատարման պարտավորությունների սահմանում
- գործարքի գնի որոշում

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

- գործարքի գնի բաշխում պայմանագրի կատարման պարտավորությունների նկատմամբ
- հասույթի ճանաչում այն ժամանակ (կամ այն բանից հետո), երբ Կազմակերպությունը բավարարում է պայմանագրի կատարման պարտավորությունը:

Ըստ ՖՀՄՍ 15-ի, Կազմակերպությունը ճանաչում է հասույթը այն ժամանակ, կամ այն բանից հետո, երբ պայմանագրի կատարման պարտավորությունը բավարարված է, այսինքն՝ երբ տվյալ կատարման պարտավորությանն առնչվող ապրանքների կամ ծառայությունների վերահսկողությունը փոխանցվում է հաճախորդին:

ՖՀՄՍ 15-ում առավել հստակ ուղեցույցներ են ավելացվել մի շարք որոշակի սցենարների վերաբերյալ: Ավելին, ՖՀՄՍ 15-ով պահանջվում են ավելի հանգամանալից բացահայտումներ:

2016 թվականի ապրիլ ամսին Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհուրդը (ՀՀՄՍԽ/ IASB) թողարկեց ՖՀՄՍ 15-ի Պարզաբանումները՝ կապված պայմանագրի կատարման պարտավորությունների սահմանման հետ, պրինցիպալ-գործակալ մոդելի, ինչպես նաև լիցենզավորման կիրառման ուղեցույցի հետ:

Կազմակերպության ղեկավարությունը գնահատել է հիմնական եկամտային հոսքերը և սահմանել, որ պայմանագրի կատարման պարտավորությունները բավարարվում են ժամանակի ընթացքում, և եկամտի ճանաչման համար ներկայում կիրառվող մեթոդը կշարունակի համապատասխանել ՖՀՄՍ 15-ի պահանջներին:

ՖՀՄՍ 16 Վարձակալություն

ՖՀՄՍ 16-ում ներկայացվում է վարձակալական ձեռնարկումների և հաշվապահական մոտեցումների սահմանման համապարփակ մոդել՝ նախատեսված վարձակալի և վարձատուի համար: ՖՀՄՍ 16-ն ուժի մեջ մտնելուց հետո կփոխարինի վարձակալության վերաբերյալ գործող ուղեցույցը, ներառյալ ՀՀՄՍ 17. «Վարձակալություն» ստանդարտը և առնչվող մեկնաբանությունները:

ՖՀՄՍ 16-ում վարձակալությունը և ծառայության մատուցման պայմանագրերը տարբերակվում են՝ ելնելով այն բանից, թե արդյոք սահմանված ակտիվը վերահսկվում է հաճախորդի կողմից: Գործառնական վարձակալության (հետհաշվեկշռային) և ֆինանսական վարձակալության (հաշվեկշռային) տարբերությունները վերացվում են վարձակալի հաշվապահական հաշվառման նպատակով, և այն փոխարինվում է այնպիսի մոդելով, որտեղ օգտագործման իրավունքով ակտիվը և համապատասխան պարտավորությունը պետք է ճանաչվեն վարձակալների կողմից՝ բոլոր վարձակալությունների համար (հաշվեկշռում արտացոլված), բացառությամբ կարճաժամկետ վարձակալությունը և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունը:

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով և հետագայում ճանաչվում է սկզբնական արժեքով (ենթակա է որոշ բացառությունների)՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկման կորուստները՝ ճշգրտված վարձակալության գծով պարտավորությունների վերահաշվարկման չափով: Վարձակալության պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվին չվճարված վարձակալական վճարների ներկա արժեքով: Հետագայում վարձակալության պարտավորությունը ճշգրտվում է տոկոսային և վարձակալական վճարների, ինչպես նաև վարձակալության փոփոխությունների ազդեցության չափով: Ավելին, փոփոխությունները ազդեցություն կունենան նաև դրամական հոսքերի հաշվետվության ներկայացման վրա, քանի որ գործառնական վարձակալության վճարներն, ըստ ՀՀՄՍ 17 ստանդարտի, ներկայացվում են որպես գործառնական դրամական հոսքեր, մինչդեռ, ըստ ՖՀՄՍ 16-ի մոդելի, վարձակալական վճարները կառանձնացվեն մայր գումարի և տոկոսային բաժնի, որը կներկայացվի համապատասխանաբար որպես ֆինանսավորման և գործառնական դրամական հոսքեր:

Ի հակադրություն վարձակալի ֆինանսական հաշվետվություններում նախատեսվող փոփոխությունների, ՖՀՄՍ 16-ը հիմնականում պահպանում է ՀՀՄՍ 17 ստանդարտով նախատեսված վարձատուի ֆինանսական հաշվառման պահանջները և շարունակում է վարձատուից պահանջել վարձակալությունը դասակարգել որպես ֆինանսական կամ գործառնական վարձակալություն:

Ի լրումն, ՖՀՄՍ 16 ստանդարտով պահանջվում են մեծածավալ բացահայտումներ:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի 52,902 հազար դրամի չափով չեղյալ չհամարվող ապագա վարձավճարների գծով պարտավորվածություններ: Ըստ ՀՀՄՍ 17-ի, այս ապագա վարձավճարների գծով չի պահանջվում օգտագործման իրավունքով որևէ ակտիվի կամ պարտավորության ճանաչումը: Ծանոթագրություն 22-ում բացահայտված է ապագա վարձավճարների գծով պարտավորվածությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

Նախնական գնահատումը ցույց է տալիս, որ այս գործառնությունները կբավարարեն ՀՀՄՍ 16-ով նախատեսված վարձակալության սահմանմանը, ուստի Կազմակերպությունը կճանաչի այն օգտագործման իրավունքով ակտիվը և համապատասխան պարտավորությունը այս բոլոր վարձակալությունների գծով, բացառությամբ փոքրաթեք կամ կարճաժամկետ վարձակալական պայմանագրերի:

Ակնկալվում է, որ օգտագործման իրավունքով ակտիվի և վարձակալության համապատասխան պարտավորության ճանաչման նոր պահանջը զգալի ազդեցություն կունենա Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա, ուստի ղեկավարությունը ներկայում գնահատում է դրա հնարավոր ազդեցությունը: Այնուամենայնիվ նպատակահարմար չէ որջամիտ գնահատում կատարել դրա ֆինանսական ազդեցության վերաբերյալ, քանի որ ղեկավարությունը չի ավարտել ուսումնասիրությունը:

ՀՀՄՍԿ 22. Արտարժույթով գործարքներ և կանխավճարներ

ՀՀՄՍԿ 22-ը սահմանում է, թե ինչպես պետք է որոշել «գործարքի ամսաթիվը»՝ փոխարժեքը որոշելու նպատակով, որը կօգտագործվի ակտիվի, ծախսի կամ եկամտի սկզբնական ճանաչման ժամանակ, երբ այդ միավորի համար վճարումը նախապես վճարվել է կամ ստացվել է արտարժույթով և հանգեցրել ոչ դրամային ակտիվի կամ պարտավորության ճանաչմանը (օրինակ, չփոխհատուցված ավանդ կամ հետաձգված եկամուտ):

Մեկնաբանությամբ պարզաբանվում է, որ գործարքի ամսաթիվն այն ամսաթիվն է, երբ անձը կատարում է կանխավճարի ստացման կամ վճարման արդյունքում առաջացած ոչ դրամային ակտիվի կամ ոչ դրամային պարտավորության սկզբնական ճանաչումը: Եթե կանխավճարները կատարվել են կամ ստացվել են բազմակի անգամ, մեկնաբանությամբ պահանջվում է սահմանել յուրաքանչյուր կանխավճարի ստացման կամ վճարման ամսաթիվը:

Մեկնաբանությունն ուժի մեջ է մտնում 2018 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Կազմակերպությունները կարող են կիրառել մեկնաբանությունը հետադարձ կամ առաջընթաց հիմունքներով: Հատուկ անցումային դրույթները կիրառվում են առաջընթաց հիմունքներով կիրառման դեպքում:

Կազմակերպության ղեկավարությունը չի նախատեսում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը զգալի ազդեցություն կունենա ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՀՀՄՍ-ների 2015-2017 թթ. տարեկան բարելավումների ցիկլ

ՀՀՄՍ-ների 2015-2017 թթ. տարեկան բարելավումների ցիկլով փոփոխություններ են կատարվում մի քանի ստանդարտների մեջ:

ՀՀՄՍ ստանդարտ 3-ում նշվում է, որ երբ Կազմակերպությունը ձեռք է բերում իրենից համատեղ գործունեություն ներկայացնող բիզնեսի նկատմամբ վերահսկողությունը, նա վերագնահատում է այդ բիզնեսում նախկինում վաճառքի համար պահվող տոկոսները: ՀՀՄՍ 11-ում կատարված փոփոխությամբ հստակեցվում է, որ երբ Կազմակերպությունը ձեռք է բերում իրենից համատեղ գործունեություն հանդիսացող բիզնեսի նկատմամբ վերահսկողությունը, նա չի վերագնահատում այդ բիզնեսում նախկինում առկա օգուտները:

ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխություններով հստակեցվում է, որ շահաբաժինների վրա շահութահարկի ազդեցությունը (այսինքն՝ շահույթի տեղաբաշխում) պետք է ճանաչվի շահույթում կամ վնասում, անկախ հարկի առաջացման եղանակից:

ՀՀՄՍ 23-ի փոփոխություններով հստակեցվում է, որ եթե փոխառությունը մնում է չմարված մինչև համապատասխան ակտիվի նպատակային օգտագործումը կամ վաճառքը, ապա այդ պարտավորությունը դառնում է Կազմակերպության փոխառությամբ վերցրած միջոցների մասը, երբ հաշվարկվում է ընդհանուր փոխառությունների կապիտալացման տոկոսադրույթը:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Բոլոր փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում 2019 թվականի հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար:

Կազմակերպության ղեկավարությունը չի ակնկալում, որ այս փոփոխությունների կիրառումը նշանակալի ազդեցություն կունենա Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

5. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Կանխիկ դրամ	319,902	427,311
Ընթացիկ հաշիվներ	145,675	100,009
Ժամկետային ավանդներ՝ մինչև 90 օր մարման ժամկետով	135,064	740,383
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	600,641	1,267,703

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ընթացիկ հաշիվները պահվում են առևտրային ռեզիդենտ բանկերում, ընդ որում մնացորդի 67.6%-ը պահվում է երկու ռեզիդենտ առևտրային բանկում:
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, Կազմակերպությունը չունի որևէ ֆինանսական հաստատությունում կենտրոնացած միջոցներ, որոնց մնացորդը կգերազանցեր սեփական կապիտալի 10%-ը (2016 թ դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 742,638 հազար դրամ):

6. Հաժողության կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ

Կազմակերպությունը կնքել է տարբեր արժույթային սվոփեր: Նման ածանցյալ ֆինանսական գործիքները հետագայում չափվում են իրական արժեքով: Ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվներ այն դեպքում, երբ նրանց իրական արժեքը դրական է, և որպես պարտավորություն այն դեպքում, երբ այն բացասական է:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հաժողության կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները/ պարտավորությունները ներառում են հետևյալը.

	Իրական արժեք		Անվանական գումար		Միջին կշռված պայմանագրային փոխարժեք	
	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.
Ակտիվներ						
ՀՀ դրամի առք ԱՄՆ դոլարի վաճառք						
- մինչև 1 ամիս	1,480	-	242,190	-	486.78	-
	1,480	-	242,190	-		
Պարտավորու- թյուններ						
ՀՀ դրամի առք ԱՄՆ դոլարի վաճառք						
- մինչև 1 ամիս	(14,346)	-	175,869	-	478.91	-
ՀՀ դրամի առք ԱՄՆ դոլարի վաճառք						
- մինչև 1 ամիս	(1,602)	-	445,533	-	482.18	-
- 1-ից 3 ամիս	-	(13,691)	-	960,760	481.2	480.38
- 1-ից 2 տարի	-	(44,647)	-	574,692	-	478.91
	(15,948)	(58,338)	621,402	1,535,452		

Նշված ֆինանսական ակտիվներից/պարտավորություններից որևէ մեկը ժամկետանց կամ արժեզրկված չէ:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

7. Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 1,304,526 հազար դրամի չափով վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները բաղկացած են Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների նախարարության թողարկած եվրոպարտատոմսերից (2016 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,268,240 հազար դրամ): 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս ակտիվները գրավադրվել են հետգնման պայմանագրերով Կազմակերպության ստանձնած պարտավորությունների դիմաց (տես ծան. 12-ը): Եվրոպարտատոմսերի անվանական տոկոսադրույքը 6.90% է (1 եվրոպարտատոմսի դիմաց) և մարման ժամկետը՝ 2020 թվականը:

8. Հաճախորդներին տրված վարկեր

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հաճախորդներին տրված վարկեր	24,929,711	26,607,459
Արժեզրկման կորուստների պահուստ	(434,420)	(591,991)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	24,495,291	26,015,468

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերը ըստ վարկատեսակների՝

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Անհատական բիզնես վարկեր	10,646,075	12,235,002
Սպառողական վարկեր	1,454,729	212,451
Անհատական գյուղատնտեսական վարկեր	12,825,528	13,755,785
Խմբային գյուղատնտեսական վարկեր*	2,358	184,783
Խմբային վարկեր*	1,021	219,438
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	24,929,711	26,607,459
Արժեզրկման կորուստների պահուստ	(434,420)	(591,991)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	24,495,291	26,015,468

*Սրանք ներկայացնում են խմբային վարկերը և խմբային գյուղատնտեսական վարկերը, որոնք Կազմակերպությունն այլևս չի տրամադրում որպես առանձին վարկատեսակ: Հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ նշված մնացորդները ներկայացնում են համապատասխան վարկատեսակների գծով մնացորդները:

2016 թվականի հունվարից սկսած Կազմակերպությունը ֆիզիկական անձանց տրամադրում է սպառողական վարկեր՝ ի լրումն բիզնես և ձեռնարկատիրական նպատակների:

Ստորև ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերն ըստ տնտեսության ոլորտների՝

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Գյուղատնտեսություն	12,942,518	14,095,231
Առևտուր	4,856,916	5,811,488
Արդյունաբերություն	1,323,358	1,527,933
Տրանսպորտ	938,834	1,161,260
Շինարարություն	486,706	681,099
Այլ	4,381,379	3,330,448
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	24,929,711	26,607,459
Արժեզրկման կորուստների պահուստ	(434,420)	(591,991)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	24,495,291	26,015,468

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի չարժը:

	Գյուղատնտեսություն	Առևտուր	Արդյունաբերություն	Տրանսպորտ	Շինարարություն	Այլ	Ընդամենը
2016թ. հունվարի 1	181,796	134,556	41,436	20,422	13,830	68,704	460,744
Հավելյալ ճանաչված պահուստներ	662,755	277,607	78,185	85,654	38,360	157,196	1,299,757
Ակտիվների դուրս գրում	(629,185)	(360,104)	(117,024)	(78,417)	(44,508)	(210,763)	(1,440,001)
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերականգնում	68,434	93,936	37,227	9,794	8,969	53,131	271,491
2016թ. դեկտեմբերի 31	283,800	145,995	39,824	37,453	16,651	68,268	591,991
Հավելյալ ճանաչված պահուստներ	412,388	84,001	31,962	28,923	27,298	65,429	650,001
Ակտիվների դուրս գրում	(599,834)	(271,799)	(74,129)	(79,873)	(43,617)	(148,864)	(1,218,116)
Նախկինում դուրս գրված ակտիվների վերականգնում	124,430	138,939	29,050	29,906	10,490	77,729	410,544
2017թ. դեկտեմբերի 31	220,784	97,136	26,707	16,409	10,822	62,562	434,420

Ստորև բերվող աղյուսակն ամփոփում է հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքն ըստ Կազմակերպության կողմից ստացված ապահովվածության տեսակի 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

	Գյուղատնտեսություն	Առևտուր	Արդյունաբերություն	Տրանսպորտ	Շինարարություն	Այլ	Ընդամենը
Վարկեր ապահովված անշարժ գույքով	678,418	1,711,767	500,066	84,432	5,311	474,116	3,454,110
Վարկեր ապահովված շարժական գույքով	246,487	697,609	166,886	218,879	5,720	158,855	1,494,436
Ոսկով ապահովված վարկեր	-	-	-	-	-	25,674	25,674
Վարկեր ապահովված անհատների երաշխավորությամբ	11,996,706	2,447,540	656,406	635,523	475,675	2,815,183	19,027,033
Չապահովված վարկեր	20,907	-	-	-	-	907,551	928,458
	12,942,518	4,856,916	1,323,358	938,834	486,706	4,381,379	24,929,711
Արժեզրկման կորուստների պահուստը	(220,784)	(97,136)	(26,707)	(16,409)	(10,822)	(62,562)	(434,420)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	12,721,734	4,759,780	1,296,651	922,425	475,884	4,318,817	24,495,291

«ՖԻՆԵԼ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Ստորև բերվող աղյուսակն ամփոփում է հաճախորդներին տրված վարկերի հաշվեկշռային արժեքն՝ ըստ Կազմակերպության կողմից ստացված ապահովվածության տեսակի 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝

	Գյուղատնտեսություն	Առևտուր	Արդյունաբերություն	Տրանսպորտ	Շինարարություն	Այլ	Ընդամենը
Վարկեր ապահովված անշարժ գույքով	570,290	1,905,889	444,566	93,045	-	238,536	3,252,326
Վարկեր ապահովված շարժական գույքով	248,629	1,152,119	229,823	164,786	4,983	237,030	2,037,370
Վարկեր ապահովված անհատների երաշխավորությամբ	13,276,312	2,753,480	853,544	903,429	676,116	2,854,882	21,317,763
	14,095,231	5,811,488	1,527,933	1,161,260	681,099	3,330,448	26,607,459
Նվազեցված՝ արժեզրկման կորուստների պահուստը	(283,800)	(145,995)	(39,824)	(37,453)	(16,651)	(68,268)	(591,991)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	13,811,431	5,665,493	1,488,109	1,123,807	664,448	3,262,180	26,015,468

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

2017 և 2016թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հաճախորդներին տրված բոլոր վարկերը (ընդհանուր պորտֆելի 100%) տրվել են Հայաստանի Հանրապետությունում գործող անհատներին և Կազմակերպություններին, որը ցույց է տալիս, որ առկա է նշանակալի աշխարհագրական կենտրոնացում մեկ շրջանում:

Ստորև ներկայացված է 2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պորտֆելի վարկային որակի վերաբերյալ վերլուծությունը՝

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գծով պահուստ	Չուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
Խմբային գնահատված				
Ոչ ժամկետանց	24,440,588	169,000	24,271,588	0.69%
ժամկետանց՝				
- 1-ից 30 օր ժամկետանց	146,301	32,743	113,558	22.38%
- 31-ից 60 օր ժամկետանց	104,722	50,341	54,381	48.07%
- 61-ից 90 օր ժամկետանց	61,517	37,852	23,665	61.53%
- 91-ից 180 օր ժամկետանց	176,583	144,484	32,099	81.82%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	24,929,711	434,420	24,495,291	1.74%

Ստորև ներկայացված է 2016թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պորտֆելի վարկային որակի վերաբերյալ վերլուծությունը՝

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկման գծով պահուստ	Չուտ վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկման պահուստ
Խմբային գնահատված				
Ոչ ժամկետանց	25,827,599	246,596	25,581,003	0.95%
ժամկետանց՝				
- 1-ից 30 օր ժամկետանց	218,839	36,910	181,929	16.87%
- 31-ից 60 օր ժամկետանց	165,095	58,107	106,988	35.20%
- 61-ից 90 օր ժամկետանց	116,007	57,498	58,509	49.56%
- 91-ից 180 օր ժամկետանց	279,919	192,880	87,039	68.91%
Ընդամենը հաճախորդներին տրված վարկեր	26,607,459	591,991	26,015,468	2.22%

2017 և 2016թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը չի ունեցել անհատապես նշանակալի համարվող փոխառուներ:

Պայմանագրային պայմանների փոփոխությունն իրենից ներկայացնում էր վարկի պայմանագրային պայմանների ժամանակավոր փոփոխություն, որը հանգեցրեց որոշակի նախորոշված ժամանակահատվածում պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ իրավունքից հրաժարվելուն: 2017 թվականի ընթացքում Կազմակերպության վարկային ռիսկերի բաժինը դիտարկել է հաճախորդներից ստացված վարկերի վերանայման դիմումները, և վերանայվել է 664 վարկ՝ 861,594 հազար դրամ ընդհանուր գումարով (2016թ. դեկտեմբերի 31՝ 1,133 վարկ՝ 1,078,833 հազար դրամ գումարով): Ընդհանուր վերանայված վարկերի հաշվեկշռային արժեքը 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել է 765,715 հազար դրամ (2016թ. դեկտեմբերի 31՝ 1,178,580 հազար դրամ):

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

9. Հիմնական միջոցներ

	Վարձակալած հիմնական միջոցների վրա կապիտալ ներդրումներ	Կապի և հաղոր- դակցման միջոցներ	Գրասենյակային գույք	Փոխադ- րամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք 2016թ. հունվարի 1	319,253	247,344	293,795	76,546	213,816	1,150,754
Ավելացումներ	13,148	26,210	15,375	-	9,254	63,987
Օտարումներ	(12,457)	(363)	(1,817)	-	(2,210)	(16,847)
Փոխանցումներ	(123)	(20)	359	-	(216)	-
2016թ. դեկտեմբերի 31	319,821	273,171	307,712	76,546	220,644	1,197,894
Ավելացումներ	6,751	33,387	10,785	-	6,623	57,546
Օտարումներ	(540)	(17,307)	(6,137)	-	(15,457)	(39,441)
Փոխանցումներ	620	(22)	(89)	-	(509)	-
2017թ. դեկտեմբերի 31	326,652	289,229	312,271	76,546	211,301	1,215,999
Կուտակված մաշվածություն						
2016թ. հունվարի 1	131,582	206,625	172,708	63,246	119,288	693,449
Մաշվածության ծախս	34,001	30,042	46,377	10,080	36,282	156,782
Օտարումներ	(9,204)	(362)	(1,449)	-	(2,142)	(13,157)
Փոխանցումներ	(11)	198	28	-	(215)	-
2016թ. դեկտեմբերի 31	156,368	236,503	217,664	73,326	153,213	837,074
Մաշվածության ծախս	34,751	27,789	42,313	3,220	31,727	139,800
Օտարում	(265)	(17,252)	(5,429)	-	(14,896)	(37,842)
Փոխանցումներ	36	17	231	-	(284)	-
2017թ. դեկտեմբերի 31	190,890	247,057	254,779	76,546	169,760	939,032
Չուտ հաշվեկշռային արժեք						
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	135,762	42,172	57,492	-	41,541	276,967
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	163,453	36,668	90,048	3,220	67,431	360,820
2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	187,671	40,719	121,087	13,300	94,528	457,305

2017 և 2016թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամբողջությամբ մաշված, բայց դեռ օգտագործվող ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքը կազմում էր 493,918 հազար և 350,381 հազար դրամ, համապատասխանաբար: 2017 և 2016թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը չի ունեցել գրավադրված հիմնական միջոց:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

10. Ոչ նյութական ակտիվներ

	Համակարգչային ծրագրեր	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք		
2016թ. հունվարի 1	292,621	292,621
Ավելացումներ	86,440	86,440
2016թ. դեկտեմբերի 31	379,061	379,061
Ավելացումներ	61,385	61,385
2017թ. դեկտեմբերի 31	440,446	440,446
Կուտակված ամորտիզացիա		
2016թ. հունվարի 1	68,134	68,134
Ամորտիզացիայի ծախս	35,740	35,740
2016թ. դեկտեմբերի 31	103,874	103,874
Ամորտիզացիայի ծախս	47,983	47,983
2017թ. դեկտեմբերի 31	151,857	151,857
Չուտ հաշվեկշռային արժեք		
2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	288,589	288,589
2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	275,187	275,187
2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	224,487	224,487

2017 և 2016 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ամբողջությամբ մաշված, բայց դեռևս օգտագործվող ոչ նյութական ակտիվների արժեքը կազմել է համապատասխանաբար 24,458 և 14,581 հազար դրամ:

Կազմակերպությունը 2017 և 2016 թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գրավադրված ոչ նյութական ակտիվներ չի ունեցել:

11. Այլ ակտիվներ

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Հիմնական միջոցների ձեռք բերման գծով կանխավճարներ	40,349	-
Կանխավճարներ ապրանքների և ծառայությունների գծով	37,540	36,695
Ստանալիք գումարներ վճարահաշվարկային կազմակերպություններից	18,334	6,089
Պաշարներ	17,640	10,137
Այլ	7,803	5,190
Ընդամենը այլ ակտիվներ	121,666	58,111

12. Պարտավորություններ հետզնման պայմանագրերով

Կազմակերպությունն ունի հետզնման համաձայնագրերի գծով գործարքներ: Հետզնման համաձայնագրերով փոխատվություն տրված կամ վաճառված արժեթղթերը փոխանցվում են երրորդ կողմին Կազմակերպության կողմից ստացած կանխիկ դրամի փոխարեն: Այս ֆինանսական ակտիվները կարող են վերագրավադրվել կամ վերավաճառվել գործընկերների կողմից Կազմակերպության պարտավորությունների չկատարման (դեֆոլտի) բացակայության դեպքում, սակայն գործընկերը պարտավորվում է վերադարձնել արժեթղթերը պայմանագրի ավարտին: Կազմակերպության սահմանմամբ այդ արժեթղթերի գծով բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվել են և այդ իսկ պատճառով դրանք չեն ապաճանաչվել: Այս գործարքներն իրականացվում են այն պայմաններով, որոնք ընդունված են ստանդարտ վարկավորման և արժեթղթերի փոխառության ու վարկային գործունեության ժամանակ, ինչպես նաև այնպիսի փոխանակման գործարքներում, որտեղ Կազմակերպությունը հանդես է գալիս որպես միջնորդ:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության պարտավորությունները ֆինանսական հատվածի Կազմակերպությունների հետ կնքված հետգնման պայմանագրերի գծով կազմել է 1,233,392 հազար դրամ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,196,795 հազար դրամ): 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս պարտավորությունների դիմաց գրավի ապահովման միջոց հանդիսացող ֆինանսական ակտիվների (որոնք բաղկացած են ՀՀ ֆինանսների նախարարության եվրոպարտատոմսերից) իրական արժեքը կազմել է 1,304,526 հազար դրամ (2016 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,268,240 հազար դրամ): Տես ծանոթագրություն 7-ը:

13. Փոխառու միջոցներ

	Արժույթ	Մարման ժամկետ	Անվանական տոկոսա- դրույթ %	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Անվանական տոկոսադրույթ %	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Վարկեր բանկերից և ֆինանսական հաստատություն- ներից	ԱՄՆ դոլար	1-4 տարի	6.2-7.8%	12,879,288	6.2-8.0%	16,694,294
Վարկեր բանկերից և ֆինանսական հաստատություն- ներից	ՀՀ դրամ	2 տարի	12.25%	957,331	11.60%-22.22%	3,630,432
Վարկեր ֆինանսական կազմակերպու- թյուն չհանդիսացող իրավաբանական անձանցից	ԱՄՆ դրամ	1 տարի	5.5 %	243,010	6.25%	486,148
ՀՀ Կենտրոնական բանկից միջազգային ծրագրերով ստացված վարկեր	ՀՀ դրամ	5 տարի	6.25%-6.75%	216,999	6.75%	217,965
				14,296,628		21,028,839

2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի փոխառություններ յոթ ֆինանսական հաստատություններից (2016թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ ինը ֆինանսական հաստատություններից), որոնց մնացորդներից յուրաքանչյուրը գերազանցում է սեփական կապիտալի 10%: Այս մնացորդների համախառն արժեքը 2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմում է 12,623,452 հազար դրամ (2016թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 20,111,054 հազար դրամ): Պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

Կազմակերպությունը պարտավոր է համապատասխանություն ապահովել փոխառու միջոցներին առնչվող ֆինանսական պայմանների դրույթներին: Այս դրույթները ներառում են սահմանված գործակիցներ, պարտավորություն/սեփական կապիտալ հարաբերակցությունը և մի շարք այլ ֆինանսական գործակիցներ:

2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը չի խախտել ֆինանսական գործունեությանը վերաբերող ոչ մի գործակից (2016 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ մեկ խախտում մեկ վարկառուի համաձայնագրի հետ կապված):

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

14. Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	Արժույթ	Մարման ժամկետ	Արժե- կտրոնի %	2017 թ. դեկտեմբերի 31	2016 թ. դեկտեմբերի 31
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	ԱՄՆ դոլար	2 տարի	7.50%	1,988,193	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	ՀՀ դրամ	2 տարի	12.75%	1,532,955	-
				3,521,148	-

15. Այլ պարտավորություններ

	2017թ. դեկտեմբերի 31	2016թ. դեկտեմբերի 31
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		
Պարտավորություններ մատուցած ծառայությունների գծով	97,243	107,695
Պարտավորություններ անձնակազմի նկատմամբ	8,711	35,928
Պայմանագրային պարտավորությունների գծով վճարելիք գումարներ	-	19,700
	105,954	163,323
Այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ		
Արձակուրդի գծով պահուստ	193,039	163,392
Պարտավորություններ հարկերի գծով բացառությամբ շահութահարկի	109,506	109,585
Այլ	34,598	2,758
	337,143	275,735
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	443,097	439,058

16. Բաժնետիրական կապիտալ

2017 և 2016թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած էր 490,596 սովորական բաժնետոմսերից՝ 10,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Սովորական բաժնետոմսեր տնօրինողները իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժիններ, որոնք հայտարարվում են ժամանակ առ ժամանակ և Կազմակերպության տարեկան ընդհանուր ժողովներին ունեն մեկ բաժնետոմսի դիմաց մեկ ձայնի իրավունք:

Կազմակերպության բաժնետիրական կապիտալը բաժնետերերի կողմից վճարվել է ՀՀ դրամով և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժիններ և կապիտալի բաշխում ՀՀ դրամով:

Կազմակերպության բաժնետերերի միջև բաշխվող պահուստները սահմանափակված են իր կուտակված չբաշխված շահույթով, որոնք ներկայացված են տեղական հաշիվներում: Չբաշխվող պահուստները ներկայացվում են պահուստավորման ֆոնդով, որը ստեղծվում է օրենսդրության պահանջով: Կազմակերպության պահուստային ֆոնդը ձևավորվում է պարտադիր տարեկան հատկացումների միջոցով՝ հաշվարկված Կազմակերպության զուտ շահույթի 5%-ի չափով, մինչև ֆոնդը կազմի բաժնետիրական կապիտալի 15%-ը: Պահուստի այս գումարը կարող է օգտագործվել Կազմակերպության կորուստները ծածկելու, ինչպես նաև Կազմակերպության պարտատոմսերը մարելու և բաժնետոմսերը հետ գնելու համար, եթե այլ միջոցները դրա համար չեն բավարարում: Պահուստային հիմնադրամը չի կարող օգտագործվել այլ նպատակների համար:

2017 թվականին Կազմակերպությունը հայտարարել և վճարել է 562,486 հազար դրամի չափով շահաբաժիններ (2016 թվականին՝ 0):

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

17. Չուտ տոկոսային եկամուտ

	2017թ.	2016թ.
Տոկոսային եկամուտ		
<i>Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներից տոկոսային եկամուտ</i>		
- հաճախորդներին տրված վարկեր	7,486,463	8,283,112
- դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	15,649	73,001
	7,502,112	8,356,113
 Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից տոկոսային եկամուտ	27,834	20,497
Վաճառքի համար մատչելի ֆին. ակտիվներից տոկոսային եկամուտներ	75,600	74,464
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	7,605,546	8,451,074
 Տոկոսային ծախս		
<i>Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություններից տոկոսային ծախս</i>		
- փոխառու միջոցներ	1,313,963	2,231,617
- ստորադաս փոխառություն	-	141,748
- թողարկված պարտքային արժեթղթեր	254,250	-
- հետգնման պայմանագրեր	34,677	59,668
	1,602,890	2,433,033
 Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից տոկոսային ծախս	95,159	329,422
Ընդամենը տոկոսային ծախս	1,698,049	2,762,455
Չուտ տոկոսային եկամուտ մինչև տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումներից կորուստների գծով ծախսը	5,907,497	5,688,619

Վարկային պորտֆելից ստացված տույժերը և տուգանքները տարվա ընթացքում կազմել են 384,095 հազար ՀՀ դրամ (2016 թ.՝ 394,710 հազար դրամ): Տույժերը և տուգանքները ներառված են այլ եկամուտում:

18. Չուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից

	2017թ.	2016թ.
Արտարժույթի առթուվաճառքից զուտ օգուտ	106,603	110,866
Արտարժույթի վերագնահատումից զուտ (վնաս)/օգուտ	(4,133)	1,699
Ընդամենը զուտ օգուտ արտարժույթային գործառնություններից	102,470	112,565

19. Անձնակազմի գծով ծախսեր

	2017թ.	2016թ.
Աշխատավարձ, պարգևավճարներ և այլ հատուցումներ աշխատակիցներին	2,072,657	2,114,666
Վերապատրաստման ծախսեր	7,943	6,835
Ընդամենը անձնակազմի գծով ծախսեր	2,080,600	2,121,501

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

20. Այլ գործառնական ծախսեր

	2017թ. դեկտեմբերի 31	2016թ. դեկտեմբերի 31
Ռոյալթիներ և կառավարման վճար	737,489	753,946
Գործառնական վարձակալություն	330,607	331,797
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ծախսեր	120,048	134,005
Ապահովագրություն	83,806	94,699
Հարկեր բացառությամբ շահութահարկի	53,291	37,325
Կոմունալ վճար	45,855	64,804
Հաղորդակցություն	44,524	42,349
Գրասենյակային պարագաներ	42,814	51,961
Մասնագիտական ծառայություններ	42,070	42,157
Գործուղման ծախսեր	40,169	24,107
Վարկերի հավաքագրման ծախսեր	39,114	12,303
Անվտանգության ծախսեր	25,525	28,930
Ներկայացուցչական ծախսեր	21,477	15,952
Հիմնական միջոցների սպասարկում	21,149	32,485
Փոխառու միջոցների վաղաժամկետ մարման տուգանքներ	16,701	322
Գովազդի ծախսեր	6,094	1,735
Հիմնական միջոցների օտարումից կորուստներ	1,599	3,690
Այլ ծախսեր	167,814	146,822
Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր	1,840,146	1,819,389

21. Շահութահարկ

Կազմակերպությունը գնահատում և գրանցում է իր ընթացիկ վճարվելիք շահութահարկը և իր ակտիվների և պարտավորությունների հարկային բազան համաձայն ՀՀ հարկային օրենսդրության, որը տարբերվում է ՀՀՄՍ-ից:

Կազմակերպությունն ունի որոշակի մշտական հարկային տարբերություններ, որոնք առաջանում են շահութահարկի նպատակներով չնվազեցվող որոշակի ծախսերից և շահութահարկի նպատակներով չհարկվող որոշակի եկամուտներից:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և դրանց հարկման բազաների միջև: 2017 և 2016թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա ժամանակավոր տարբերությունները հիմնականում վերաբերում են եկամտի և ծախսի ճանաչման համար տարբեր մեթոդների/ժամկետների կիրառությանը, ինչպես նաև որոշակի ակտիվների հարկային և հաշվեկշռային բազաների ժամանակավոր տարբերություններին:

Ստորև բերված հաշվարկներում օգտագործվում է ներկայիս հարկի դրույթաչափը՝ 20%, որը ՀՀ-ում վճարում են կորպորատիվ ձեռնարկությունները հարկվող շահույթի համար (ինչպես սահմանված է) ՀՀ հարկային օրենսդրության համապատասխան:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Ժամանակավոր տարբերությունները 2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված են հետևյալ աղյուսակում՝

	2017թ. դեկտեմբերի 31	2016թ. դեկտեմբերի 31
<i>Չետաձգված հարկային ակտիվներ/(պարտավորություններ) հետևյալի գծով՝</i>		
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	(17,172)	(10,656)
Հաճախորդներին տրված վարկեր	(37,878)	807
Հիմնական միջոցներ	23,172	8,672
Այլ ակտիվներ	(1,523)	(1,741)
Փոխառու միջոցներ	(5,616)	(10,274)
Այլ պարտավորություններ	46,145	42,193
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ	7,128	29,001

	2017թ. 1,627,647	2016թ. 748,615
Շահույթ մինչև հարկումը		
Սահմանված դրույթաչափով հարկ (20%)	325,529	149,723
Մշտական տարբերություններից հարկի ազդեցությունը	9,824	6,803
Նախորդ տարվան վերաբերվող ընթացիկ հարկային ծախս	1,554	-
Հիմնական միջոցների գծով՝ նախկինում չճանաչված հետաձգված հարկի ճանաչում	(8,679)	-
Շահութահարկի գծով ծախս	328,228	156,526

Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	311,317	55,012
Նախորդ տարվան վերաբերվող ընթացիկ հարկային ծախս	1,554	-
Չետաձգված հարկային ծախս՝ ճանաչված ընթացիկ տարում	15,357	101,514
Շահութահարկի գծով ծախս	328,228	156,526

	2017թ.	2016թ.
Չետաձգված հարկային ակտիվներ		
Հունվարի 1-ի դրությամբ հետաձգված հարկային ակտիվներ	29,001	146,266
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված հետաձգված հարկային հաշվեկշիռների փոփոխություններ	(15,357)	(101,514)
Այլ համապարփակ եկամտում ճանաչված հետաձգված հարկային հաշվեկշիռների փոփոխություններ	(6,516)	(15,751)
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետաձգված հարկային ակտիվներ	7,128	29,001

22. Պայմանական պարտավորություններ

Գործունեության բնականոն ընթացքում Կազմակերպությունը կնքում է հետհաշվեկշռային ռիսկեր ունեցող ֆինանսական գործիքներ, որպեսզի բավարարի հաճախորդների կարիքները: Այս գործիքները, որոնք ներառում են վարկային ռիսկի տարբեր աստիճաններ, չեն արտացոլվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Կազմակերպությունը հետհաշվեկշռային պարտավորությունները ստանձնելիս օգտագործում է նույն վարկային վերահսկողության և կառավարման քաղաքականությունը, ինչն օգտագործում է հաշվեկշռային գործառնությունների ժամանակ:

2017 և 2016թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը պայմանական պարտավորությունների կորուստների համար պահուստներ չունի:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերման

պարտավորվածություններ. 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերման պարտավորվածությունները՝ կազմել են 94,147 հազար դրամ (2016 թ. դեկտեմբերի 31՝ 0):

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով. Կազմակերպությունը գործառնական վարձակալությամբ վարձակալում է մի շարք գրասենյակային տարածքներ: Սովորաբար վարձակալության ժամկետը տևում է 3-5 տարի: Վարձակալության վճարները յուրաքանչյուր 2-3 տարին մեկ վերանայվում են՝ շուկայական վարձավճարներն արտացոլելու համար: Որոշակի վարձակալություններ տրվում են հավելյալ վարձավճարով, որը հիմնված է տեղական գնային ինդեքսի փոփոխությունների վրա: Երբ Կազմակերպությունը հանդիսանում է վարձակալ, չեղյալ չհամարվող գործառնական վարձակալությամբ վարձակալված գրասենյակների ապագա նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը հետևյալն է՝

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Մինչև 1 տարի	52,902	53,288
Ընդամենը պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով	52,902	53,288

Ղատական վարույթներ. գործունեության բնականոն ընթացքում, Կազմակերպությունը ենթարկվում է ղատական վարույթների և բողոքների ռիսկերի: Ղեկավարությունը համոզված է, որ նման ղատական վարույթները և բողոքներն անբարենպաստ ազդեցություն չեն ունենա ֆինանսական վիճակի կամ Կազմակերպության ապագա գործունեության արդյունքների վրա, և ֆինանսական հաշվետվություններում ստեղծված պահուստը բավարար և համապատասխան է:

Հարկային օրենսդրություն. Հայաստանի Հանրապետության առևտրային համակարգը կարգավորող օրենսդրությունը, ներառյալ հարկային օրենսդրությունը, կարող է ունենալ մեկից ավելի մեկնաբանություններ: Ավելին, վտանգ կա, որ հարկային մարմինները կամայական դատողություններ կարող են անել ձեռնարկատիրական գործունեության վերաբերյալ: Եթե Կազմակերպության գործունեության վերաբերյալ ղեկավարության որոշակի որոշումներ հարկային մարմինների կողմից վիճարկվեն, Կազմակերպությունը կարող է ենթարկվել հավելյալ հարկերի, տույժերի և տուգանքների: Սովորաբար հարկային ստուգումը վերաբերում է աուդիտի տարվան նախորդող երեք օրացուցային տարիներին:

Գործարար միջավայրը. զարգացող երկրների ֆինանսական շուկաները, ինչպիսին է Հայաստանի Հանրապետությունը, ավելի շատ են ենթարկվում զանազան ռիսկերի, քան ավելի զարգացած երկրների շուկաները, ներառյալ տնտեսական, քաղաքական և սոցիալական և իրավական և օրենսդրական ռիսկերը: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների: Հայաստանը դեռևս գտնվում է տնտեսական և քաղաքական փոփոխությունների գործընթացում: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանը չունի այն աստիճան զարգացած գործարար և կանոնակարգային ենթակառուցվածք, որը բնորոշ է ավելի հասուն ազատ շուկայական տնտեսություններին: Ի լրումն, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաների գործունեության ծավալները, ինչը թերևս չի արտացոլում ֆինանսական գործիքների արժեքները: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտ են հանդիսանում տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակը և տնտեսավարման կենտրոնացվածությունը, տարածաշրջանային անկայունությունները և միջազգային տնտեսական ճգնաժամը:

Համաշխարհային ֆինանսական համակարգերում համակարգային ռիսկերը, այդ թվում՝ վարկային շուկաների իրադրության վատթարացումը կարող են բացասական ազդեցություն ունեն Կազմակերպության կապիտալի և դրա հասանելիության, ավելի ընդհանրականորեն՝ գործունեության արդյունքների, ֆինանսական դրության և հեռանկարների վրա: Ավելին, դեռևս առկա են անորոշություններ՝ կապված երկրների տնտեսական իրավիճակի հետ, որը կարող է հանգեցնել արտասահմանից ներհոսող դրամական միջոցների պակասորդի, ինչպես նաև հանքարդյունաբերական արտադրանքի գների անկման, որը մեծապես որոշիչ դեր է խաղում ՀՀ տնտեսության համար: Առավել խիստ զգալի շուկայական սպառնալիքների և ռիսկերի արդյունքում ՀՀ տնտեսությունը, ինչպես նաև Կազմակերպության գործունեությունը կարող են վատթարանալ: Այնուամենայնիվ, քանի որ նման ենթադրությունների հիմքում ընկած են բազմաթիվ փոփոխական պայմաններ և անորոշություններ, ղեկավարությունը հնարավորություն չունի արժանահավատ գնահատական տալ, թե նման հանգամանքները ինչ ազդեցություն կունենան Կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա: Կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունները չեն ներառում ճշգրտումների ազդեցությունը, եթե այդպիսիք կան, որոնք կարող էին անհրաժեշտ համարվել, եթե վերը նշված գործոնների ազդեցությունը դիտարկելի և արժանահավատորեն չափելի դառնար ՀՀ համար:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

23. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

	2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2016 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Կապակցված կողմի հետ մնացորդ	Ընդհանուր դասն ըստ ֆինանսական հաշվետվությունների	Կապակցված կողմի հետ մնացորդ	Ընդհանուր դասն ըստ ֆինանսական հաշվետվությունների
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Այլ պարտավորություններ (ծան. 15)	(41,743)	(443,097)	(53,802)	(439,058)
Բաղկացած հետևյալների հաշվեկշիռներից				
- մայր կազմակերպությունը	(41,743)	-	(51,922)	-
- այլ կապակցված կողմեր	-	-	(1,880)	-
	2017 թ.		2016 թ.	
	Կապակցված կողմի հետ գործառնությունները	Ընդհանուր դասն ըստ ֆինանսական հաշվետվությունների	Կապակցված կողմի հետ գործառնությունները	Ընդհանուր դասն ըստ ֆինանսական հաշվետվությունների
Շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվություն				
Այլ եկամուտ	-	-	36,668	54,165
Տոկոսային ծախս (ծան. 17)	41,181	1,698,049	-	-
Այլ գործառնական ծախսեր (ծան. 20)	857,531	1,840,146	924,040	1,819,389
Բաղկացած հետևյալներից`				
- մայր կազմակերպություն (ռոյալթի և կառավարման վճարներ)	737,484	-	753,947	-
- այլ կապակցված կողմեր (SS և այլ ծառայություններ)	120,047	-	170,093	-
	2017 թ.		2016 թ.	
	Կապակցված կողմի հետ գործառնությունները	Ընդհանուր դասն ըստ ֆինանսական հաշվետվությունների	Կապակցված կողմի հետ գործառնությունները	Ընդհանուր դասն ըստ ֆինանսական հաշվետվությունների
Ղեկավար անձնակազմի հատուցում (ծան. 19)				
- Կարճաժամկետ վճարումներ աշխատակիցներին	165,573	2,080,600	161,693	2,121,501

2017 և 2016թթ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպության առանցքային ղեկավար անձնակազմը բաղկացած է եղել 3 պաշտոնից:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

24. Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը

ՖՀՄՍ-ն սահմանում է իրական արժեքը որպես գումար, որով ակտիվը կարող է վաճառվել կամ պարտավորությունը փոխանցվել շուկայի մասնակիցների միջև սովորական պայմաններով ընթացող գործարքում չափման ամսաթվի դրությամբ: Այստեղ ներկայացված գնահատումները պարտադիր կերպով չեն արտացոլում այն գումարները, որոնք Կազմակերպությունը կարող է ստանալ որոշակի գործիքի շուկայական փոխանակման արդյունքում:

Այնուամենայնիվ, անհրաժեշտ է տրամաբանորեն մեկնաբանել շուկայական տվյալները, գնահատված իրական արժեքը որոշելու համար: Հայաստանի Հարապետության շուկան կարելի է բնութագրել որպես զարգացող, և տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել ֆինանսական շուկաներում գործունեության ծավալները: Շուկայի գնանշումները կարող են հնացած լինել կամ արտացոլել վաճառքի գործարքների կրճատում և արդյունքում չեն արտացոլի ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները: Դեկլարությունն օգտագործել է շուկայի ամբողջ հասանելի տեղեկատվությունը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը գնահատելիս:

Կազմակերպության՝ շարունակական հիմունքներով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը.

Կազմակերպության որոշ ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ չափվում են իրական արժեքով յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է նշված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի որոշման մեթոդները (մասնավորապես՝ օգտագործված գնահատման մեթոդները և ելակետային տվյալները):

Իրական արժեք				Ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալների հարաբերակցությունն իրական արժեքին
Ֆինանսա-կան ակտիվներ/պարտավորություններ	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Իրական արժեքի հիմնարկ	
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ/ (պարտավորություններ) – արտարժույթային սվոփեր	1,480	-	Մակարդակ 3	Գնահատման հմտութ-յուն (ներ) և հիմնական ելակետային տվյալ (ներ) Չեղչված դրամական հոսքեր. Ապագա դրամական հոսքերը գնահատվում են՝ հիմք ընդունելով ֆորվարդային փոխարժեքները և պայմանագրով սահմանված ֆորվարդային դրույթաչափերը, զեղչված այն դրույթաչափով, որն արտացոլում է տարբեր պայմանագրային կողմերի վարկային ռիսկերը Ֆորվարդային փոխարժեքները՝ Որքան բարձր օգտագործելով են գնողունակության ֆորվարդային համարժեքության փոխարժեքները և տոկոսադրույթի, այնքան բարձր համարժեքության է իրական համակցությունը արժեքը:
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	1,304,526	1,268,240	Մակարդակ 2	Գնանշումներ ակտիվ շուկայում Չեղչված դրամական հոսքեր. Ապագա դրամական հոսքերը գնահատվում են՝ հիմք ընդունելով ֆորվարդային փոխարժեքները և տոկոսադրույթի, այնքան բարձր համարժեքության է իրական համակցությունը արժեքը:
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ/ պարտավորու-թյուններ - արտարժույթային սվոփեր	(15,948)	(58,338)	Մակարդակ 3	Ֆորվարդային փոխարժեքները՝ Որքան բարձր օգտագործելով են գնողունակության ֆորվարդային համարժեքության փոխարժեքները և տոկոսադրույթի, այնքան բարձր համարժեքության է իրական համակցությունը արժեքը:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

սահմանված
ֆորվարդային
դրույթաչափերը,
գեղջված այն
դրույթաչափով,
որն արտացոլում
է տարբեր
պայմանագրային
կողմերի
վարկային
ռիսկերը

Ֆինանսական ակտիվների մակարդակ 3-ի իրական արժեքով չափումների համեմատագրումը ներկայացված է ստորև՝

	2017 թ.		2016 թ.	
	Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ	Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ
Հունվարի 1-ի դրությամբ	(58,338)	-	(87,847)	(87,847)
Ընդամենը օգուտներ և վնասներ՝				
- շահույթում կամ վնասում	(61,488)	1,480	(319,386)	(319,386)
Մարումներ	103,878	-	348,895	348,895
Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	(15,948)	1,480	(58,338)	(58,338)

Կազմակերպության՝ ոչ շարունակական հիմունքներով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը. հաշվի առնելով մի շարք ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կարճաժամկետ բնույթը՝ ղեկավարությունը կարծում է, որ դրանց հաշվեկշռային արժեքները մոտ են դրանց իրական արժեքին: Մի շարք այլ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով ղեկավարությունն օգտագործում է գեղջված դրամական հոսքերը՝ իրական արժեքը գնահատելու համար: Այս գնահատված դրամական միջոցների հոսքերի գեղջման համար օգտագործված տոկոսադրույթները հիմնված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության կորի վրա, գումարած արժույթի, ժամկետայնության և պայմանագրային կողմի վարկային ռիսկի վրա:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2016 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք
Ֆինանսական ակտիվներ				
Վարկեր և ստացվելիք գումարներ՝ - վարկեր հաճախորդներին	24,495,291	26,124,530	26,015,468	26,015,468
	24,495,291	26,124,530	26,015,468	26,015,468
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ ամորտիզացված արժեքով պահվող՝	17,817,776	17,903,420	21,028,839	21,028,839
- ստացված փոխառություններ	14,296,628	14,317,460	21,028,839	21,028,839
- թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,521,148	3,585,960	-	-
Իրական արժեքի հիերարխիա 2017 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Վարկեր և ստացվելիք գումարներ՝ - վարկեր հաճախորդներին	-	-	26,124,530	26,124,530
Ընդամենը	-	-	26,124,530	26,124,530
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ ամորտիզացված արժեքով պահվող՝				
- ստացված փոխառություններ	-	-	14,317,460	14,317,460
- թողարկված պարտքային արժեթղթեր	-	3,585,960	-	3,585,960
Ընդամենը	-	3,585,960	14,317,460	17,903,420
Իրական արժեքի հիերարխիա 2016 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ				
	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3	Ընդամենը
Ֆինանսական ակտիվներ				
Վարկեր և ստացվելիք գումարներ՝ - վարկեր հաճախորդներին	-	-	26,015,468	26,015,468
Ընդամենը	-	-	26,015,468	26,015,468
Ֆինանսական պարտավորություններ				
Ֆինանսական պարտավորություններ՝ ամորտիզացված արժեքով պահվող՝				
- ստացված փոխառություններ	-	-	21,028,839	21,028,839
Ընդամենը	-	-	21,028,839	21,028,839

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

25. Ֆինանսական գործունեությունից առաջացած պարտավորությունների համադրում

	2017 թ. հունվարի 1	Մուտքեր/ մարումներ - կանխիկ դրամական հոսքեր	Տոկոսա- վճար	Ոչ կանխիկ փոփոխություններ		Վարկի ներգրավ ման միջնորդ ավճար	2017 թ. դեկտեմբե- րի 31-ի դրույթ- յամբ
				Տոկոսա- յին ծախս	Արտա- րժույթի վերա- գնա- հատում		
Փոխառու միջոցներ թողարկված պարտքային արժեթղթեր	21,028,839	(6,652,835)	(1,379,696)	1,313,963	15,289	(28,932)	14,296,628
	-	3,447,800	(167,387)	254,249	(11,753)	(1,761)	3,521,148
	21,028,839	(3,205,035)	(1,547,083)	1,568,212	3,536	(30,693)	17,817,776

26. Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Կազմակերպությունը կառավարում է իր կապիտալն՝ ապահովելու Կազմակերպության գործունեության անընդհատությունը, միևնույն ժամանակ առավելագույնի հասցնելով շահագրգիռ կողմերի հատույցը ներգրավված և սեփական միջոցների մակարդակի պահպանման եղանակով:

ՀՀ կենտրոնական բանկը Կազմակերպության համար սահմանում և վերահսկում է կապիտալի պահանջները: Ըստ ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված՝ ներկայումս գործող կապիտալի պահանջների, ունիվերսալ վարկային կազմակերպությունները 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պետք է ապահովեն 150,000 հազար ՀՀ դրամ նվազագույն բաժնետիրական կապիտալ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 150,000 հազար ՀՀ դրամ):

Համաձայն ՀՀ ԿԲ կանոնակարգային պահանջների, որոնք ուժի մեջ են մտել 2011թ.-ին, վարկային կազմակերպությունները, որոնք իրականացնում են արտարժույթի փոխանակման գործառնություններ կանխիկով վարկային մարումներից բացի այլ նպատակներով, ինչպես նաև հրապարակային օֆերտայի միջոցով ներգրավում են փոխառություններ, պարտավոր են ապահովել կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցությունը (կապիտալի համարժեքության նորմատիվ) և ընդհանուր կապիտալի մեծությունը նվազագույնից բարձր մակարդակում: Կազմակերպությունն իր կանոնադրությամբ նախատեսել է արտարժույթի փոխանակման գործառնությունները որպես գործունեության առանձին տեսակ, ինչպես նաև հրապարակային օֆերտաների միջոցով փոխառությունների ներգրավումը: Հետևաբար Կազմակերպությունը պարտավոր է հաշվել և համապատասխանել կապիտալի համարժեքության նորմատիվի և ընդհանուր կապիտալի նվազագույն մեծության պահանջներին: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր կապիտալի նվազագույն մեծության պահանջը կազմում է 1,000,000 հազար ՀՀ դրամ, իսկ կապիտալի համարժեքության հարաբերակցության նորմատիվը - նվազագույնը 10% (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,000,000 հազար ՀՀ դրամ և 10%):

Հետևյալ աղյուսակը վերլուծում է Կազմակերպության կապիտալ ռեսուրսները կապիտալի համարժեքության նպատակներով՝ համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված սկզբունքների:

	31 դեկտեմբերի 2017թ. աուդիտ չարված	31 դեկտեմբերի 2016թ. աուդիտ չարված
Հիմնական կապիտալ	6,732,061	5,956,447
Լրացուցիչ կապիտալ	71,640	52,017
Ընդամենը կապիտալ	6,803,701	6,008,464
Ռիսկով կշռված ակտիվներ	26,064,899	26,920,782
Կանոնադրական կապիտալի հարաբերակցությունը (%)	26%	22%
Կանոնակարգային նվազագույն պահանջը կանոնադրական կապիտալի հարաբերակցության գծով (%)	10%	10%
Համապատասխանություն նվազագույն բաժնետիրական կապիտալի պահանջներին	Խախտումներ չեն արձանագրվել 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Խախտումներ չեն արձանագրվել 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Տնօրինությունը վերանայում է կապիտալի կառուցվածքը կիսամյակային կտրվածքով: Կազմակերպության կապիտալի համարժեքությունը սահմանվում է վերահսկվում է՝ օգտագործելով ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանված սահմանաչափերը: Որպես նման վերանայման մի մաս, Խորհուրդը դիտարկում է կապիտալի եկամտաբերության դրույքը (cost of capital) և կապիտալի յուրաքանչյուր դասին առնչվող ռիսկերը: Խորհրդի առաջարկությունների հիման վրա Կազմակերպությունն իր ընդհանուր կապիտալի կառուցվածքը կառուցում է շահաբաժինների վճարման, նոր բաժնետոմսերի թողարկման, ինչպես նաև նոր պարտքի կամ գործող պարտքի մարման միջոցով: Ի լրումն, Կազմակերպությունը կառավարում է կապիտալը՝ պայմանագրային պահանջների իրականացման նպատակով:

27. Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումն Կազմակերպության բիզնեսի հիմնարար տարրերից է և Կազմակերպության գործունեության էական բաղկացուցիչը: Կազմակերպության գործունեությանը բնորոշ հիմնական ռիսկերն են՝

- վարկային ռիսկը,
- իրացվելիության ռիսկը,
- շուկայական ռիսկը:

Կազմակերպությունն ընդունում է, որ անհրաժեշտ է ունենալ ռիսկերի կառավարման արդյունավետ և նպատակային գործընթացներ: Նշված իրականացնելու համար Կազմակերպությունը ստեղծել է ռիսկերի կառավարման հայեցակարգ, որի հիմնական նպատակն է պաշտպանել Կազմակերպությանը ռիսկերից և թույլ տալ նրան հասնելու իր գործունեության նպատակներին:

Կազմակերպության ռիսկերի կառավարման նպատակների սահմանման և քաղաքականությունների մշակման ընդհանուր պատասխանատվությունը կրում է Տնօրենների խորհուրդը: Տնօրենների խորհրդի ընդհանուր նպատակն է սահմանել այնպիսի քաղաքականություն, որը հնարավորինս կնվազեցնի ռիսկերն առանց անհարկի վատթարացնելու Կազմակերպության մրցունակությունը և ճկունությունը: Պահպանելով վերջնական պատասխանատվությունը՝ այն միաժամանակ փոխանցել է իրավասություններն Կազմակերպության ֆինանսական բաժնին՝ նախագծելու և գործարկելու գործընթացներ, որոնք կապահովեն նպատակների և քաղաքականությունների արդյունավետ իրականացումը:

Կազմակերպության ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը սահմանված են՝ Կազմակերպության ռիսկերի հայտնաբերման և վերլուծության նպատակով, որը թույլ կտա սահմանել ռիսկերի և վերահսկողությունների համապատասխան սահմանաչափեր, վերահսկել ռիսկերը և ապահովել սահմանաչափերի հետ համապատասխանությունը: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը վերանայվում են կանոնավոր կերպով՝ շուկայի պայմանների, առաջարկվող ապրանքների և ծառայությունների փոփոխությունների արտացոլման նպատակով: Վերապատրաստման և կառավարման ստանդարտների միջոցով Կազմակերպությունը նպատակ ունի կառուցել համակարգված և կառուցողական վերահսկողական միջավայր, որտեղ աշխատակիցները կպատկերացնեն իրենց դերը և պարտականությունները:

Վարկային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե պորտֆելի և թե գործարքների մակարդակով կառավարվում և վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների և ակտիվների և պարտավորությունների կառավարան կոմիտեի (այսուհետ՝ ԱՊԿԿ) միջոցով: ԱՊԿԿ-ն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման քաղաքականության, ընթացակարգերի մշակման, վերահսկողության և օրենսդրական/կանոնակարգային դաշտում առկա ռիսկերի վերահսկողության համար և գնահատում է դրանց ազդեցությունը Կազմակերպության գործունեության վրա: Այս մոտեցումը թույլ է տալիս Կազմակերպությանը նվազեցնել ՀՀ ներդրումային միջավայրի փոփոխությունների դեպքում Կազմակերպությանը սպառնացող հնարավոր կորուստները:

Վարկային ռիսկ

Կազմակերպությունը ենթակա է վարկային ռիսկի, այն է՝ ռիսկ, որ ֆինանսական գործիքի մի կողմը չի կատարի իր պարտավորությունը՝ ֆինանսական կորուստներ պատճառելով մյուս կողմին:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Կազմակերպության հիմնական գործունեությունը միկրովարկերի տրամադրումն է: Համապատասխանաբար, վարկային ռիսկը մեծագույն կարևորություն ունի միկրոֆինանսավորման կազմակերպությունների ռիսկերի կառավարման մեջ: Չգալի ֆինանսական վնասներից խուսափելու համար Կազմակերպությունը կիրառում է տարբեր մեթոդներ վարկային ռիսկերը որոշելու և արդյունավետորեն կառավարելու նպատակով:

Միկրոֆինանսավորման ոլորտը ընդհանուր առմամբ հակված է վարկային ռիսկի՝ հաճախորդներին տրամադրվող վարկերի և բանկային ավանդների միջոցով: Ինչ վերաբերում է հաճախորդներին տրված վարկերին, այս ռիսկը կենտրոնացած է Հայաստանի Հանրապետությունում: Այն մոնիտորինգի է ենթարկվում կանոնավորապես՝ վարկային սահմանաչափերի և վարկունակության վերաբերյալ Կազմակերպության ռիսկի կառավարման քաղաքականությամբ սահմանված ուղենիշերին հետևելը/ուղենիշերի պահպանումն ապահովելու համար:

Ռիսկերի կառավարումը և մոնիտորինգն իրականացվում է սահմանված լիազորությունների շրջանակներում: Այս գործընթացներն իրականացվում են Վարկային Ռիսկերի բաժնի, Վարկային կոմիտեների և Կազմակերպության Վարչության կողմից: Նախքան որևէ հայտի կազմումը Վարկային կոմիտեի կողմից, վարկային գործընթացի վերաբերյալ բոլոր առաջարկությունները (վարկառուի սահմանաչափի հաստատում կամ վարկային պայմանագրերի մեջ փոփոխությունների կատարում և այլն) վերանայվում և հաստատվում են Վարկային ռիսկերի բաժնի կողմից: Առօրյա ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Վարկային Ռիսկերի բաժնի ղեկավարի և Ներքին վերահսկողության բաժինների կողմից:

Կազմակերպության վարկային քաղաքականությունը սահմանված է Վարկային ձեռնարկում, որտեղ հստակ սահմանված են բոլոր առնչվող ընթացակարգերը և պահանջները համապատասխան վերահսկողական մեխանիզմների հետ մեկտեղ, ներառյալ վարկի տրամադրումը, չվճարված վարկերի մոնիտորինգը և այլն:

Կազմակերպությունը շարունակաբար մոնիտորինգ է իրականացում առանձին վարկային ռիսկերի գծով և պարբերաբար վերանայում է իր հաճախորդների վարկունակությունը: Վերանայումը հիմնված է իրականացված ամենավերջին մոնիտորինգի և ֆինանսական վերլուծությունների վրա, ինչպես նաև փոխառուից, կամ որևէ այլ կերպ ստացված տեղեկությունների վրա:

Առանձին հաճախորդների վերլուծությունից բացի, վարկային պորտֆելը պարբերաբար վերլուծվում է Ներքին վերահսկողության բաժնի կողմից՝ կապված կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի հետ:

Վարկային կոմիտեն այն վերլուծող մարմինն է, որը պատասխանատու է վարկային հայտերում ամփոփված տեղեկատվությունը վերլուծելու և վարկային ռիսկերը հնարավորինս նվազեցնելու համար: Վարկային կոմիտեն Կազմակերպության ներսում անկախ մարմին է, որը լիազորված է կայացնելու վերջնական որոշում վարկային հայտը հաստատելու կամ մերժելու վերաբերյալ:

Վարկային կոմիտե ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը վարկային մասնագետի պատասխանատվությունն է, ով լրացնում է նախնական հայտը դիմողի բիզնեսի և վարկային ռիսկերի պատշաճ ուսումնասիրությունից հետո: Ի վերջո Վարկային կոմիտեի անդամները գնահատում են հայտի համապատասխանությունը սահմանված չափանիշներին (դիմողի վարկային պատմությունը, ֆինանսական վիճակը, մրցակցային ունակությունը և այլն):

Յուրաքանչյուր մասնաճյուղ պարտավոր է կիրառել Կազմակերպության վարկային քաղաքականությունը և ընթացակարգերը՝ Կազմակերպության ներքին կարգերում սահմանված վարկավորման լիազորությունների շրջանակներում: Յուրաքանչյուր մասնաճյուղի ղեկավար վարկային բոլոր տեսակի խնդիրների վերաբերյալ զեկուցում է ղեկավարությանը: Յուրաքանչյուր մասնաճյուղ պատասխանատու է իր վարկային պորտֆելի որակի և կատարողականի համար, ինչպես նաև իր պորտֆելի ներսում առկա ռիսկերի վերահսկողության և մոնիտորինգի համար: Ներքին աուդիտի և Ներքին վերահսկողության բաժիններն իրականացնում են մասնաճյուղերի և Կազմակերպության վարկային գործընթացների կանոնավոր ստուգումներ:

Կազմակերպության վարկային ռիսկերի բաժինն ուսումնասիրում է ժամկետանց վարկերի վերլուծությունը և հետամուտ է լինում ժամկետանց մնացորդների հավաքագրմանը: Ղեկավարությունը, հետևաբար, տեղին է համարում ժամկետանց վարկերի և այլ վարկային ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկությունների տրամադրումը:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Կազմակերպությունը կանոնավորում է վարկային ռիսկի մակարդակը՝ սահմանափակելով մեկ վարկառուի կամ վարկառուների խմբի գծով, ինչպես նաև ըստ տնտեսության և աշխարհագրական սեգմենտների ռիսկի ընդունելի մակարդակները: Վարկային ռիսկի սահմանաչափերն ըստ վարկառուի և ըստ վարկատեսակի հաստատում է Վարչությունը: Վարկառուի գծով ռիսկը հետազայում սահմանափակվում է ենթասահմանաչափերով, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռային և հետհաշվեկշռային ռիսկերին և սահմանվում են վարկային կոմիտեի կողմից: Փաստացի ռիսկերի համապատասխանությունը սահմանաչափերին հսկվում է օրական կտրվածքով՝ ապահովելու համար, որ Կազմակերպության կողմից սահմանված վարկային սահմանաչափերը և վարկունակության ուղեցույցները չեն խախտվում:

Ըստ նպատակահարմարության, և վարկերի մեծ մասի դեպքերում, Կազմակերպությունը ընդունում է գրավ կամ անձնական երաշխավորություն: Այնուամենայնիվ, վարկերի զգալի մասը տրված է անհատներին, որտեղ այսպիսի ապահովության միջոցներ չեն կարող ձեռք բերվել: Այսպիսի ռիսկերը մոնիտորինգի են ենթարկվում շարունակական հիմունքով և ենթակա են տարեկան կամ ավելի հաճախակի վերանայումների:

Վերանայված պայմաններով վարկեր. վերանայված պայմաններով վարկերն իրենցից ներկայացնում են վարկեր, որոնք վերակառուցվել են՝ վարկառուի ֆինանսական դրության վատթարացման արդյունքում, և Կազմակերպությունը կատարել է զիջումներ, որոնք այլապես չէր դիտարկվի: Վարկի վերակառուցման դեպքում այն մնում է այդ կատեգորիայում անկախ նրանից, որ վերակառուցումից հետո դրա կատարողականը եղել է բավարար:

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում:

	31 դեկտեմբերի, 2017թ.	31 դեկտեմբերի, 2016թ.
Հաճախորդներին տրված վարկեր	765,715	1,178,580

Արժեզրկման պահուստ. Կազմակերպությունը սահմանում է պահուստ արժեզրկումից կորուստների գծով, որն իրենից ներկայացնում է վարկային պորտֆելում կրած վնասների գնահատումը: Այս պահուստի հիմնական բաղկացուցիչը իրենից ներկայացնում է վարկերի գծով կորուստների խմբային պահուստ, որը սահմանված է Կազմակերպության համաձայն ակտիվների գծով՝ կապված այն վնասների հետ, որոնք հաշվեզրկվել են, սակայն չեն վերագրվել վարկերին:

Վարկային ռիսկի առավելագույն չափը. Կազմակերպության վարկային ռիսկի առավելագույն չափը զգալիորեն տատանվում է և կախված է և անհատական ռիսկերից, և ընդհանուր շուկայական տնտեսության ռիսկերից:

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է վարկային ռիսկի առավելագույն չափը հաշվեկշռի ֆինանսական ակտիվների գծով: Հաշվեկշռի ֆինանսական ակտիվների գծով առավելագույն ռիսկը հավասար է այդ ակտիվների հաշվեկշռային արժեքին՝ նախքան որևէ հաշվանցման կամ գրավի ազդեցության հաշվի առնելը:

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	280,739	840,392
Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,480	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր	24,495,291	26,015,468
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	1,304,526	1,268,240
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	18,334	6,089
	26,100,370	28,130,189

Վերը նշված հաշվեկշռային արժեքները լավագույնս ներկայացնում են վարկային ռիսկի առավելագույն չափը, երբ հաշվի է առնվում պահվող գրավի ապահովման միջոցի կամ ձեռք բերված անձնական երաշխավորությունը: Վարկային ռիսկի չափի նվազեցման նպատակով ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր գտացման ազդեցությունը էական չէ: Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դիմաց գրավի ապահովման միջոցի և հաճախորդներին տրամադրված վարկերի գծով վարկային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացվում է ծանոթագրություն 8-ում:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Հետհաշվեկշռային ռիսկ. Կազմակերպությունը սկզբունքայնորեն կիրառում է միևնույն ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը հետհաշվեկշռային ռիսկերի համար, ինչը կիրառում է հաշվեկշռային ռիսկերի համար:

Կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումը 2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև՝

	Հայաստանի Հանրապետու- թյուն	ՏՀԶԿ երկրներ	Այլ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	600,641	-	-	600,641
Հաճախորդներին տրված վարկեր	24,495,291	-	-	24,495,291
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	1,304,526	-	-	1,304,526
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	18,334	-	-	18,334
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	26,418,792	-	-	26,418,792
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ				
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	1,233,392	-	-	1,233,392
Փոխառու միջոցներ	1,628,184	9,783,892	2,884,552	14,296,628
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,521,148	-	-	3,521,148
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	105,954	-	-	105,954
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	6,488,678	9,783,892	2,884,552	19,157,122
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների զուտ դիրքը	19,930,114	(9,783,892)	(2,884,552)	7,261,670
Համախառն մարվող արժույթային սվոփեր	(122)	(14,346)	-	(14,468)
Զուտ դիրքը	19,929,992	(9,798,238)	(2,884,552)	7,247,202

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Կազմակերպության ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումը 2016թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև՝

	Հայաստանի Հանրապետություն	ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	1,267,703	-	1,267,703
Հաճախորդներին տրված վարկեր	26,015,468	-	26,015,468
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	1,268,240	-	1,268,240
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	6,088	-	6,088
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	28,557,499	-	28,557,499
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ			
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	1,196,795	-	1,196,795
Փոխառու միջոցներ	2,159,014	18,869,825	21,028,839
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	163,323	-	163,323
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	3,519,132	18,869,825	22,388,957
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների զուտ դիրքը	25,038,367	(18,869,825)	6,168,542
Համախառն մարվող արժույթային սվոփեր	-	(58,338)	(58,338)
Զուտ դիրք	25,038,367	(18,928,163)	6,110,204

Կազմակերպությունը իրականացնում է բազմաթիվ գործարքներ, որտեղ գործընկերները վարկանշված չեն միջազգային վարկանշային գործակալությունների կողմից:

Կազմակերպությունը մշակել է ներքին մոդելներ, որոնք թույլ են տալիս նրան որոշելու գործընկերների վարկանիշները, որոնք համադրելի են միջազգային վարկանիշային գործակալությունների վարկանիշների հետ:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի կառավարումը. իրացվելիության ռիսկը վերաբերում է բավարար միջոցների առկայությանը՝ բավարարելու փոխառու միջոցների և այլ ֆինանսական պարտավորվածությունների հետվերադարձը նշված ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետին:

Կազմակերպության մոտեցումը իրացվելիության կառավարման խնդրին կայանում է նրանում, որպեսզի հնարավորինս ապահովվի բավարար իրացվելիություն պարտավորությունների մարման համար, թե ընթացիկ, և թե սթրեսային իրավիճակներում, առանց Կազմակերպության վարկանիշին անընդունելի վնաս հասցնելու կամ կորուստներ առաջացնելու:

ԱՊԿԿ-ն վերահսկում է այս տեսակի ռիսկերը ժամկետայնության վերլուծության միջոցով՝ որոշելով Կազմակերպության ռազմավարությունը հաջորդ ֆինանսական ժամանակաշրջանի համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Կազմակերպությունը կատարում է իր հաճախորդների գործառնությունների գծով ակնկալվող դրամական հոսքերի ամենօրյա մոնիտորինգ, որը ակտիվների/պարտավորությունների կառավարման գործընթացի մաս է կազմում: Ընթացիկ իրացվելիությունը կառավարվում է Գանձապետարանի կողմից, ով կառավարում է կարճաժամկետ իրացվելի միջոցները, որը հիմնականում բաղկացած է կարճաժամկետ ավանդներից ընթացիկ իրացվելիության աջակցման և դրամական հոսքերի օպտիմալացման նպատակով:

Իրացվելիության և տոկոսադրույքի ռիսկի վերլուծությունը ներկայացված է հետևյալ աղյուսակում: Ստորև ներկայացվածը հիմնված է Կազմակերպության ղեկավար անձնակազմին տրամադրված ներքին տեղեկատվության վրա:

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2017 թ. դեկտեմբերի 31					Ընդամենը 2017թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-7 տարի	
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ						
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5.52%	177,332	-	-	-	177,332
Հաճախորդներին տրված վարկեր	35.01%	664,874	1,692,781	8,385,940	13,751,696	24,495,291
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	6.43%	1,304,526	-	-	-	1,304,526
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվներ		2,146,732	1,692,781	8,385,940	13,751,696	25,977,149
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		423,309	-	-	-	423,309
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		18,334	-	-	-	18,334
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ		441,643	-	-	-	441,643
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		2,588,375	1,692,781	8,385,940	13,751,696	26,418,792
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ						
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Փոխառու միջոցներ	7.41%	18,477	1,792,545	5,515,298	2,928,615	10,254,935
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.14%	-	52,041	34,000	3,435,107	3,521,148
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	2.67%	1,233,392	-	-	-	1,233,392
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		1,251,869	1,844,586	5,549,298	6,363,722	15,009,475
<i>Փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքներ</i>						
Փոխառու միջոցներ	9.57%	198,044	-	490,249	3,353,400	4,041,693
Ընդամենը փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		198,044	-	490,249	3,353,400	4,041,693

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-7 տարի	Ընդամենը 2017թ. դեկտեմբերի 31- ի դրությամբ
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		98,754	-	7,200	-	105,954
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		98,754	-	7,200	-	105,954
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		1,548,667	1,844,586	6,046,747	9,717,122	19,157,122
 Տոկոսադրույքի զգայունության տարբերություն		696,819	(151,805)	2,346,393	4,034,574	
Տոկոսադրույքի զգայունության կուտակային տարբերություն		696,819	545,014	2,891,407	6,925,981	
 Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ						
Համախառն մարվող արժույթային սվոփեր		(14,468)	-	-	-	
Իրացվելիության տարբերություն		1,025,240	(151,805)	2,339,193	4,034,574	
Իրացվելիության կուտակային տարբերություն		1,025,240	873,435	2,187,388	6,373,767	

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

2016 թ. դեկտեմբերի 31						
	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույթ	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-7 տարի	Ընդամենը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ						
<i>Ֆիքսված տոկոսադրույթով գործիքներ</i>						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5.47%	840,392	-	-	-	840,392
Հաճախորդներին տրված վարկեր	35.93%	329,656	2,379,023	10,597,214	12,709,575	26,015,468
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	6.34%	1,268,240	-	-	-	1,268,240
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույթով ֆինանսական ակտիվներ		2,438,288	2,379,023	10,597,214	12,709,575	28,124,100
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ</i>						
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		427,311	-	-	-	427,311
Այլ ֆինանսական ակտիվներ		6,089	-	-	-	6,089
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ		433,400	-	-	-	433,400
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		2,871,688	2,379,023	10,597,214	12,709,575	28,557,500
Փոխառու միջոցներ	8.72%	1,007,797	1,321,228	4,336,522	10,998,909	17,664,456
Պարտավորություններ հետզնման պայմանագրերով	3.56%	1,196,795	-	-	-	1,196,795
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույթով ֆինանսական պարտավորություններ		2,204,592	1,321,228	4,336,522	10,998,909	18,861,251
<i>Փոփոխական տոկոսադրույթով գործիքներ</i>						
Փոխառու միջոցներ	12.14%	3,150,681	6,476	207,226	-	3,364,383
Ընդամենը փոփոխական տոկոսադրույթով ֆինանսական պարտավորություններ		3,150,681	6,476	207,226	-	3,364,383
<i>Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ</i>						
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		156,123	-	7,200	-	163,323
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		156,123	-	7,200	-	163,323
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		5,511,396	1,327,704	4,550,948	10,998,909	22,388,957
Տոկոսադրույթի զգայունության տարբերություն		(2,916,985)	1,051,319	6,053,466	1,710,666	
Տոկոսադրույթի զգայունության կուտակային տարբերություն		(2,916,985)	(1,865,666)	4,187,800	5,898,466	
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ						
Համախառն մարվող արժույթային սվոփեր		-	(13,691)	-	(44,647)	
Իրացվելիության տարբերություն		(2,639,708)	1,037,628	6,046,266	1,666,019	
Իրացվելիության կուտակային տարբերություն		(2,639,708)	(1,602,080)	4,444,186	6,110,205	

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային իրացվելիության տարբերություն. վերը ներկայացված աղյուսակը ներկայացնում է Կազմակերպության ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերլուծությունը ըստ պայմանագրով նախատեսված մարման ժամկետների: Վերը նշված գումարները փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքների համար՝ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով, ենթակա են փոփոխման, եթե փոփոխական տոկոսադրույքներում փոփոխությունները տարբերվեն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում որոշված տոկոսադրույքների գնահատականներից: Արժեզրկված ակտիվները ներկայացված են հաշվեկշռային արժեքներով՝ հանած արժեզրկման գծով պահուստը և հիմնված են դրամական միջոցների ներհոսքի ակնկալվող ժամկետների վրա: Ինչպես քննարկվեց 13-րդ ծանոթագրության մեջ, Կազմակերպությունը չունի պայմանագրային դրույթների որևէ խախտում, որը կհանգեցներ փոխառու միջոցները որպես ցպահանջ դասակարգմանը (2016 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 2,954,571 հազար դրամի չափով փոխառու միջոցները դասակարգվել են ցպահանջ):

2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունն ունի 2,209,917 հազար դրամի չափով չօգտագործված վարկային գծեր (2016 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,935,760 հազար դրամ) երեք տեղական բանկերում (2016 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու տեղական բանկերում): Վերոնշյալ պայմանագրերից ելնելով, Կազմակերպությունը 2018 թ. ֆինանսական տարում իրացվելիության հետ կապված խնդիրներ չի ակնկալում:

Ստորև բերված աղյուսակներում մանրամասն ներկայացված է Կազմակերպության մնացած պայմանագրային մարման ժամկետը՝ ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների համար համաձայնեցված մարման ժամկետներով: Աղյուսակները կազմվել են ֆինանսական պարտավորությունների չգեղջված կանխիկ դրամական հոսքերի հիման վրա՝ ելնելով պայմանագրային մարման հնարավոր ամենավաղ ժամկետի հիման վրա: Չի ակնկալվում, որ ստորև բերված աղյուսակում ներառված դրամական հոսքերը կարող են տեղի ունենալ զգալիորեն ավելի վաղ, կամ զգալիորեն տարբեր քանակությամբ: Աղյուսակները ներառում են ինչպես տոկոսային, այնպես էլ մայր գումարների գծով դրամական հոսքեր: Այն դեպքում, երբ տոկոսային հոսքերը տատանվող դրույքաչափով են, չգեղջված գումարը ստացվում է տոկոսադրույքի կորերից՝ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

**«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2017թ. դեկտեմբերի 31–ի դրությամբ						
	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույք	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքներ							
Փոխառու միջոցներ	7.41%	21,870	1,853,773	5,986,101	3,070,903	10,932,647	10,254,935
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.14%	-	73,019	264,268	3,606,254	3,943,541	3,521,148
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	2.67%	1,235,258				1,235,258	1,233,392
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		1,257,128	1,926,792	6,250,369	6,677,157	16,111,446	15,009,475
Փոփոխական տոկոսադրույքով գործիքներ							
Փոխառու միջոցներ	9.57%	200,284	-	790,614	3,887,405	4,878,303	4,041,693
Ընդամենը փոփոխական տոկոսադրույքով ֆինանսական պարտավորություններ		200,284	-	790,614	3,887,405	4,878,303	4,041,693
Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ							
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		98,754	-	7,200		105,954	105,954
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		98,754	-	7,200	-	105,954	105,954
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ		1,556,166	1,926,792	7,048,183	10,564,562	21,095,703	19,157,122

**«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն
փակ բաժնետիրական ընկերություն**

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ						
	Միջին կշռված արդյունավետ տոկոսադրույթ	Մինչև 1 ամիս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-5 տարի	Ընդամենը	Հաշվեկշռային արժեք
Ֆիքսված տոկոսադրույթով գործիքներ	8.72%	1,109,090	1,382,826	5,049,777	11,752,697	19,294,390	17,664,456
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	3.56%	1,196,795	-	-	-	1,196,795	1,196,795
Ընդամենը ֆիքսված տոկոսադրույթով ֆինանսական պարտավորություններ		2,305,885	1,382,826	5,049,777	11,752,697	20,491,185	18,861,251
Փոփոխական տոկոսադրույթով գործիքներ	12.14%	3,628,248	12,150	219,376	-	3,859,774	3,364,383
Ընդամենը փոփոխական տոկոսադրույթով ֆինանսական պարտավորություններ		3,628,248	12,150	219,376	-	3,859,774	3,364,383
Ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ Այլ ֆինանսական պարտավորություններ		156,123	-	7,200	-	163,323	163,323
Ընդամենը ոչ տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ		156,123	-	7,200	-	163,323	163,323
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ		6,090,256	1,394,976	5,276,353	11,752,697	24,514,282	22,388,957

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ Կազմակերպության շահույթները կամ կապիտալը կամ իր գործունեության նպատակներին հասնելու կարողությունը կվատթարանան շուկայական տոկոսադրույթներում և գներում փոփոխությունների կամ դրանց անկայունության պատճառով: Շուկայական ռիսկն ընդգրկում է տոկոսադրույթի և արժույթային ռիսկերը: Փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել Կազմակերպության ռիսկերի գնահատման մոտեցումներում կամ ռիսկի աստիճանում, ինչպես նաև ռիսկերի կառավարման և չափման մեթոդներում:

Տոկոսադրույթի ռիսկ. Կազմակերպության դրամական հոսքերի տոկոսային վերլուծությունը իրենից ներկայացնում է ռիսկ, որ ֆինանսական ակտիվի ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայում առկա տոկոսադրույթների փոփոխությունների արդյունքում, և տոկոսադրույթի ռիսկի իրական արժեքն իրենից ներկայացնում է ռիսկ, որ ֆինանսական գործիքի արժեքը կտատանվի շուկայում գերակշռող տոկոսադրույթներում տեղի ունեցող փոփոխությունների արդյունքում թե՛ արժեքի, և թե՛ դրամական միջոցների հոսքի ռիսկի գծով:

Տոկոսադրույթի զգայունություն. Կազմակերպությունը կառավարում է իրական արժեքով տոկոսադրույթի ռիսկը՝ պարբերաբար գնահատելով պոտենցիալ կորուստները, որոնք կարող են առաջանալ շուկայական պայմանների անբարենպաստ փոփոխություններից: Կազմակերպության ղեկավարությունը իրականացնում է Կազմակերպության ընթացիկ ֆինանսական գործունեության մոնիտորինգ, գնահատում է Կազմակերպության իրական արժեքով տոկոսադրույթի փոփոխությունների զգայունությունը և դրա ազդեցությունն Կազմակերպության շահութաբերության վրա:

Չգայունության վերլուծություններն իրականացվել են՝ հիմք ընդունելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ոչ ածանցյալ գործիքների գծով տոկոսադրույթի ռիսկը:

Լողացող տոկոսադրույթով պարտավորությունների համար վերլուծությունները կատարվել են՝ ենթադրելով, որ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ չմարված պարտավորության գումարն այդպիսին է եղել ամբողջ տարվա ընթացքում: Հիմնական ղեկավար անձնակազմին տոկոսադրույթի ռիսկի փոփոխությունը ներկայացնելիս օգտագործվում է 200 բազիսային կետով աճ կամ նվազում, և ներկայացնում է ղեկավարության գնահատականը՝ տոկոսադրույթի գծով հնարավոր փոփոխությունների վերաբերյալ:

Եթե տոկոսադրույթները լինեին 200 բազիսային կետով ավելի բարձր կամ ցածր, և բոլոր մնացած փոփոխականները լինեին հաստատուն, ապա Կազմակերպության եկամուտը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար կաճեր/կնվազեր 40,892 հազար ՀՀ դրամի չափով (2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար՝ 49,421 հազար ՀՀ դրամի չափով):

Արտարժույթի ռիսկ. արտարժույթի ռիսկը սահմանվում է որպես ֆինանսական գործիքի արժեքի տատանումն արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով: Կազմակերպության ֆինանսական վիճակը և դրամական հոսքերը ենթակա են գերիշխող արտարժույթի փոխարժեքի տատանումների ազդեցության ռիսկին:

ԱՊԿԿ-ն վերահսկում է արտարժույթի ռիսկը՝ կառավարելով արժույթային բաց դիրքն ԱՄՆ դոլարի արժեքվազման և այլ մակրոտնտեսական ցուցանիշների գնահատումների հիման վրա, ինչը Կազմակերպությանը հնարավորություն է տալիս նվազագույնի հասցնել վնասներն ազգային արժույթի նկատմամբ փոխարժեքի զգալի տատանումներից: Գանձապետն իրականացնում է Կազմակերպության արժույթային բաց դիրքի ամենօրյա մոնիտորինգ:

Արտարժույթի փոխարժեքի գծով ռիսկի ազդեցությունը Կազմակերպության վրա 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում՝

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	Դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	342,310	221,064	37,267	600,641
Հաճախորդներին տրված վարկեր	8,568,837	15,926,454	-	24,495,291
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	1,304,526	-	1,304,526
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	18,334	-	-	18,334
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	8,929,481	17,452,044	37,267	26,418,792
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ				
Փոխառու միջոցներ	1,174,330	13,122,298	-	14,296,628
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	63,102	42,852	-	105,954
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,532,955	1,988,193	-	3,521,148
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	-	1,233,392	-	1,233,392
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	2,770,387	16,386,735	-	19,157,122
Հաշվեկշռային բաց դիրք	6,159,094	1,065,309	37,267	7,261,670
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Համախառն մարվող արժույթային սվոփեր	477,961	(492,429)	-	(14,468)
Բաց դիրք	6,637,055	572,880	37,267	7,247,202

Արտարժույթի փոխարժեքի գծով ռիսկի ազդեցությունը Կազմակերպության վրա 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև բերված աղյուսակում՝

	Դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ	Ընդամենը
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	924,640	300,714	42,349	1,267,703
Հաճախորդներին տրված վարկեր	10,171,926	15,843,542	-	26,015,468
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	-	1,268,240	-	1,268,240
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	6,089	-	-	6,089
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	11,102,655	17,412,496	42,349	28,557,500
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ				
Փոխառու միջոցներ	3,848,397	17,180,442	-	21,028,839
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	89,594	54,029	19,700	163,323
Պարտավորություններ հետգնման պայմանագրերի գծով	-	1,196,795	-	1,196,795
Ընդամենը ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	3,937,991	18,431,266	19,700	22,388,957
Հաշվեկշռային բաց դիրք	7,164,664	(1,018,770)	22,649	6,168,543
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ				
Համախառն մարվող արժույթային սվոփեր	(1,606,946)	1,548,608	-	(58,338)
Բաց դիրք	5,557,718	529,838	22,649	6,110,205

«ՖԻՆԶԱ» Ունիվերսալ վարկային կազմակերպություն փակ բաժնետիրական ընկերություն

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 2017 թվականի դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Արտարժույթի ռիսկի գաայունություն

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է Կազմակերպության գաայունությունը ՀՀ դրամ/ ԱՄՆ դոլար փոխարժեքի 20% աճի կամ նվազման հանդեպ: Տվյալ 20%-ն իրենից ներկայացնում է այն գաայունակության տոկոսը, որն օգտագործվում է արտարժույթային ռիսկը հիմնական ղեկավար անձնակազմին ներկայացնելիս և իրենից ներկայացնում է արտարժույթի փոխարժեքի ողջամտորեն հնարավոր փոփոխությունն ըստ ղեկավարության գնահատականի: Հաայունության վերլուծությունը ներառում է միայն վճարման ենթակա արտարժույթով գնանշված դրամական միավորները և ճշգրտում է դրանց փոխարկումը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ՝ արտարժույթի փոխարժեքների 20% փոփոխության տեսանկյունից: Հաայունության վերլուծությունը ներառում է արտաքին վարկերը, որոնց դեպքում վարկի գնանշումը կատարված է վարկատուի կամ վարկառուի գործառնական արժույթից տարբեր արժույթով: Ստորև նշված դրական թիվը նշանակում է շահույթի կամ կապիտալի տարրի աճ այն դեպքերում, երբ ՀՀ դրամն արժեզրկվում է ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ 20%-ի չափով:

	2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Շահույթի կամ վնասի վրա ազդեցությունը	(114,576)	(105,968)
Կապիտալի վրա ազդեցությունը	(114,576)	(105,968)

Հաայունության վերլուծության սահմանափակումները. վերը նշված աղյուսակում բերված է առանցքային ենթադրության փոփոխության ազդեցությունը այլ ենթադրությունների անփոփոխ պայմանների դեպքում: Իրականում ենթադրությունների, ինչպես նաև այլ գործոնների միջև գոյություն ունի փոխադարձ կապ: Հարկ է նաև նշել, որ այս գաայունությունները ոչ գծային են, և ավելի մեծ կամ փոքր ազդեցությունները չպետք է միջարկվեն (ինտերպոլացիա) կամ արտարկվեն (էքստրապոլացիա) այս արդյունքներից:

Հաայունության վերլուծությունում հաշվի չի առնվում այն հանգամանքը, որ Կազմակերպության ակտիվները և պարտավորությունները ակտիվորեն կառավարվում են: Ի լրումն, Կազմակերպության ներկայիս ֆինանսական դիրքը կարող է տարբեր լինել այն ժամանակ, երբ որևէ իրական շուկայական շարժ տեղի ունենա: Օրինակ, Կազմակերպության ֆինանսական ռիսկերի կառավարման ռազմավարությունը նպատակ ունի կառավարելու շուկայական տատանումների ազդեցությանը ենթակա լինելը: Երբ ներդրումային շուկաներն անցնում են զանազան շեմային մակարդակներից, Կազմակերպության ղեկավարության արձագանքը կարող է ներառել այնպիսի գործողություններ, ինչպիսիք են ներդրումների վաճառքը, ներդրումային պորտֆելի բաշխվածության փոփոխությունը և այլ կանխարգելիչ միջոցառումներ: Հետևաբար, ենթադրությունների իրական փոփոխության ազդեցությունը կարող է որևէ ազդեցություն չունենալ պարտավորությունների վրա, մինչդեռ ակտիվները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվառվում են շուկայական արժեքով: Այս հանգամանքներում, ակտիվների և պարտավորությունների տարբեր չափման հիմունքները կարող են հանգեցնել բաժնետիրական կապիտալի տատանումների:

Հաայունության վերլուծության այլ սահմանափակումները ներառում են հիպոթետիկ շուկայական շարժերի կիրառումը պոտենցիալ ռիսկերը ներկայացնելու նպատակով, որոնք ընդամենը ներկայացնում են Կազմակերպության տեսակետը մոտակա ժամանակների շուկայական հնարավոր փոփոխությունների վերաբերյալ, որոնք չեն կարող կանխատեսվել որևէ հավաստիությամբ, ինչպես և այն ենթադրությունը, որ բոլոր տոկոսադրույքները շարժվում են համանմանորեն: